

Déli Hírlap

A bányai magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével

Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TIMIȘOARA

I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Történelmi mozaik

Tegnap volt huszonhat éve, hogy Ferenc Ferdinánd osztrák főherceget, az egykori magyar és osztrák monarchia trónjának várományosát, Szerajevóban meggyilkolták. Ez robbantotta ki a világháborút, mely milliónyi halottat, milliónyi rokkantat és tengernyi vért, könnyet, rengeteg szenvedést és bánatot okozott. A győztesek újra rendezték Európát, de a rendezés sokfelé elégtelenséget keltett, nemzeti forradalmaknak lett szülője és alig negyed század után újabb háborúnak lett okozója. Ugyancsak tegnap volt évfordulója a versaillesi szerződés aláírásának is. A húsz év előtti jelszó a jóvátétel volt, melyet a mai győzők ajkán az igazság hangoztatása váltott fel. Vajha az igazság elve győzedelmeskednék a világon szerte, hogy visszaadja nemzeteknek és népeknek a nyugalmat és a békés fejlődés lehetőségét.

A német-francia és olasz-francia fegyverszüneti bizottságok megkezdték működésüket. A fegyverszüneti megállapodás feltételei gavallérosak, lovagiasak és éppen ennyi gavalléria és lovagiasság nyilvánul majd meg a végrehajtásban is. Németország csak korrektt együttműködést követel, ami a jelenlegi helyzetben elsősorban Franciaország érdeke. Ma, nem úgy, mint huszonkét év előtt, a hadifoglyokkal építik újra az elpusztított vidékeket, hanem a németek maguk adnak segítséget erre a célra. Hollandiában, Belgiumban már működik az újjáépítési alap, Párisban a német segélyakciók élelmezik a szegény lakosságot. Az áhhumanisták farizeus lelkisége helyett új szellem költözik a világra. A katonái, aki kemény a harcban, de emberséges és lovagias a győzelem után. Franciaország vesztett és sokat vesztett. A compiegnei tárgyalásokból azonban éppen került ki a francia önérték. A szerződés joggal elveszi mindazt, ami a franciák számára lehetővé tehetné a további ellenségeskedést. Nem érinti azonban a nemzeti becsületet, amely csaták tíze és volt szövetségesek gúnyolódó rágalomhadjárata után is tisztán áll az egész világ előtt.

Dél-Afrika messze van Európától, de mégis meg kell említenünk azokat a híreket, amelyek az angolok és búrok közötti összeütközésről számolnak be. A holland származású Herzog tábornok a legnagyobb mértékben ellenzi az angol érdekeket képviselő Smuts tábornok — jelenlegi miniszterelnök — politikáját. Herzog tiltakozik a Német- és Olaszországnak küldött hadüzenet ellen, amely — tekintve, hogy azt nem mutatták be a parlamentben, — teljesen jog- és alkotmányellenes volt. Dél-Afrika messze van, de az ott lezajló események világosan reámutatnak arra a válságra, amely az angol világbirodalom periferiáin zajlik.

Amerika nem ismerte el az angol fővárosban létesített francia nemzeti tanácsot s kijelentette, hogy csakis a Franciaország területén működő francia kormánnyal tárgyal a jövőben. Az emigránsok ideje lejárt s ma már seholy sem veszik komolyan azokat, akik egy nemzetközi érdekszövetkezet piszkos érdekeinek a védelmében országokat akarnak képviselni — egy előkelő szálloda halljában. A Benesek, a de Gaullokat és a Volosinokat aranykora megszűnt. Azé az ország, aki harcol érte, akik pedig megszöktek, azok ne akarjanak beavatkozni országuk életébe.

Arannyal tömött bőröndökről szólnak azok a Spanyolországból érkező hírek, amelyek szerint Mandel és Blum titkárai külföldre akarták csempészni a hírhedt francia népfrentkormány bizalmas aktáit. Ez még csak rendjén volna, de

a bőröndökben nemcsak akták, hanem megszámlálhatatlan milliók is voltak. Amíg az akták Reynaud volt francia miniszterelnök hazaárulási cselekményeiről regélnek, addig a milliók azt bi-

zonyítják, hogy a híres francia demokraták még legnagyobb hazaffyas felbuzdulásukban sem feledkeztek meg a demokrata érem másik oldaláról — az aranyról.

Pétain kormánya mellé állanak a francia gyarmatok

Reynaud szakított az angol kormánnyal és de Gaulle tábornokkal

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

A Német Távirati Iroda jelenti: Számos külföldre menekült francia ellen, aki ellenséges tevékenységet fejt ki, a törvényes kormány eljárást indít. A kormány elhatározta, hogy az állam biztonsága elleni összeesküvés címen perbefogja őket.

Bandoin külügyminiszter a sajtó képviselői előtt nyilatkozott Churchill legutolsó beszédével kapcsolatban és visszautasította az an-

gol miniszterelnöknek azt a ténykedését, hogy Franciaországnak leckét ad a becsteléről.

Churchill nyilatkozata fájdalmasan érintette a franciákat, de meglepetést is keltett. A francia kormány londoni képviselője tiltakozott is a nyilatkozat ellen és azért is, mert két nappal ezelőtt az angol nagykövetet Bordeauxból hazahívták, aminek következménye volt Corbin londoni nagykövét lemondása.

Corbin Churchill beszéde miatt lépett vissza

A Stefani ügynökség jelenti Londonból, hogy Corbin londoni volt francia nagykövet tegnap találkozott Halifax lorddal és közölte, hogy az angol kormánynak De Gaulle tábornokkal szemben tanúsított magatartása és azok a bátorítások, amelyek Londonból hangzanak el a francia nemzeti tanács megalakítására, valamint a francia önkéntes légio megszervezésére, helyzetét lehetetlenné tette, annak ellenére, hogy minden diplomáciai tevékenységét az angol-francia együttműködés kifejlesztésére fordította. Corbin a továbbiakban azt is kijelentette, hogy Churchill legutóbbi beszéde következtében volt kénytelen lemondani saját elhatározásából és nem kormányának utasítására.

REYNAUD ELITELI DE GAULLE TABORNOK MAGATARTÁSÁT.

Bordeauxból jelentik: A Stefani hírszolgálati ügynökség közli a francia—spanyol határról, hogy Reynaud volt francia miniszterelnök, aki még mindig Bordeauxban tartózkodik, nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és hevesen kikelt az angol propaganda ama állításai ellen, mintha híve lenne az elmozdított De Gaulle tábornok által létesített francia nemzeti tanácsnak. A volt miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a legnagyobb mértékben eliteli De Gaulle tábornok katonához egyáltalán nem illő és hazafiatlan tevékenységét.

Az angol konzervatív párt támogatja Churchillt

A Reuter ügynökség közli: Chamberlain, a konzervatív párt vezetője beszédet mondott a nemzeti egység végrehajtó bizottságának ülésén. Az ülésen egyhangúlag megszavazták azt a határozati javaslatot, amelynek alapján a végrehajtó bizottság a legteljesebb támogatását nyújtja Churchillnek és kormányának abban az elhatározásában, hogy tovább folytatja a háborút a teljes győzelemig. Ezután bizalmáról biztosította Chamberlaint.

WEYGAND FEGYELEMRE HÍVTA FEL A GYARMATI HADSEREGET

Tetaunból jelenti a Stefani ügynökség: Weygand tábornok utólagos bonyodalmak elkerülése végett, amelyek nehézségeket okozhatnak Franciaország számára, küldötte el Noguez tábornoknak, a marokkói francia haderők főparancsnokának azt a táviratot, amelyben

fegyelemre hívja fel az alárendelt csapatokat és a gyarmati lakosságot.

Weygand tábornok figyelmezteti az elégedetlen elemeket, akik nem vettek részt a franciaországi harcokban, hogy nem bírálhatják a helyzet nehézségeit, mert nincsenek tisztában azokkal az okokkal, amelyek a francia kormányt engedékenységre kötelezték. A fegyverszüneti egyezmény feltételei kemények, de a francia haza becsületét nem sértik.

MAROKKÓ ALÁVETI MAGÁT A PETAIN-KORMÁNYNAK

Bordeauxból jelentik: Gaurod francia tábornok repülőgépen Tangerbe utazott, ahonnan tovább folytatja útját francia Marokkó felé. Hír szerint a tábornok Pétain marsall miniszterelnök megbízására utazott el. Utja állítólag összefüggésben áll az északafrikai csapatok főparancsnokságában beálló változással.

Casablancából jelentik, hogy a Rádió Maroque nevére francia adóállomás Pétain minisz-

terelnök rendeletére beszünteti működését. Ezt a hírt Bordeauxban annak jeléül fogják fel, hogy a marokkói francia hatóságok készek Petain miniszterelnök parancsainak engedelmeskedni.

SZERDA ÓTA GYÁSZ VAN TUNISZBAN

A Havas iroda közli Tuniszból: A kartagénai püspök a templomban tartott gyásziistentiszteleten beszédet mondott és amikor a hatóságok fejei elhagyták a templomot, az egybegyűlt hatalmas tö-

meg előtt éltette Franciaországot és Tuniszt. A nemzeti gyász napján elrendeit istentiszteleten megjelent Peyrouton kormányzó és annak kíséretében a katonai és polgári hatóságok vezetői. Amikor a kormányzó a palotájába vissza tért, az arabok a marsellaiset énekelték.

Szerdától kezdve gyász van Tuniszban. Az üzletek és kávéházak zárva vannak és éjszaka teljes sötétség borul a városokra. Az állandó esőzés még jobban fokozza a lakosság gyászát.

Mittelhauser tábornok csatlakozott a fegyverszünethez

Mittelhauser tábornok, a szíriai francia hadsereg parancsnoka bejelentette, hogy az elenségeskedések Szíriában megszűntek. Hozzátette, hogy Szíria továbbra is Franciaországé marad.

INDÓKINA KORMÁNYZÓJA NEM ADJA ÁT HELYÉT

A japán lapok jelentése szerint az indóknai francia kormányzó nem hajlandó helyét átengedni annak ellenére, hogy a bordeauxi kormány mást nevezett ki.

Pierlot belga miniszterelnök érintkezésbe lépett a német kormányval

Londonból jelentik: Pierlot Belga miniszterelnök felhívást intézett a belga katonákhoz, amelyben közölte, hogy Belgiumnak le kell vonni Franciaország legyőzetésének következményeit. Közölte minden belga tiszttel, katonával, politikussal és menekülttel, hogy érintkezésbe lépett a Belgiumot megszálló német csapatok parancsnokságával, hogy lehetővé váljék a jelenleg fegyverben álló belga katonák leszerelése és az ország területére való visszatérése. A tárgyalások eredményéről, Pierlot szintén rádió útján értesíti a belga katonákat és polgári menekülteket.

A NÉMET HADSEREG A SPANYOL HATÁRON

A Német Távirati Iroda jelenti: Megérkeztek a spanyol határra az első német katonák. Mindenekelőtt egy század haditudósító ment át a nemzetközi hídon. Spanyol részről egy százados üdvözölte az újságírókat. Störer madridi német nagykövet és a katonai attasé is a határra érkeztek.

A spanyol lakosság lelkesen fogadta a német katonákat és az újságírókat

és éltele Németországot és Spanyolországot, valamint azok vezéreit. A német haditudósító század tagjai elmondották, hogy kedden hagyták el Páris és Versaillesen, Orleánon, Tourson és Biaritzon át érkeztek meg Irunba a spanyol határra.

Az Alsó-Pireneus-megyét megszálló német csapatok parancsnoka megérkezett a nemzetközi hídra. A német hadsereg első gépesített osztagai tegnap délután 6 órakor érkeztek a határállomásra. Lopez Pinto, a hatodik hadosztály tábornoka ugyancsak a határra utazott.

HELYREÁLLITJÁK A FRANCIA-SVÁJCI HATÁRT

A Német Távirati Iroda jelenti: Német műszaki csapatok serényen dolgoznak ama károk eltüntetésén, amelyeket a francia csapatok okoztak a francia-svájci határon. A Rajnán is rövidesen helyreáll a forgalom. Azok a svájci földművesek, akiknek Elzászban birtokaik vannak, rövidesen megkapják a határátlépési engedélyeket.

HÁROM GYERMEK-HALOTT EGY NÉMET VÁROS BOMBÁZÁSÁNÁL

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy június 28-án délután 4 órakor egy angol repülőgép Fierne westfáliai városka felett hirtelen előbukant a sűrű felhők közül és egészen alacsonyan repülve, 8 bombát dobott le. A robbanások következtében az uccai járókelők közül nyolcan életüket veszítették és tizen súlyosan megsebesültek. A halottak között van három gyermek, akik az uccán játszódtak. A jelentés hozzáfűzi, hogy a városka messze környékén sincs semmiféle katonai célpont.

MALTA BOMBÁZÁSÁNAK 23 HALOTTJA VAN

Valettából jelentik: A csütörtök délelőtti olasz légitámadás következtében 23 polgári személy meghalt és igen sokan megsebesültek. Bomba esett egy utasokkal telt autobuszra és ezeknek az utasoknak legnagyobb része meg is halt.

NÉMET VADASZGÉPEK ELÜZTÉK AZ ANGOL REPÜLŐKET

A Német Távirati Iroda közli, hogy csütörtökön délután 6 angol gép haladt át holland

terület felett az ország belseje felé. Német vadászgépek azonnal szembeszálltak velük és valamennyit lelőtték.

FRANCIA MENEKÜLTEK LISSZABONBAN

A franciaországi menekültek özönlése most már Lisszabon portugál kikötőjében is érezhetővé vált. A Chilisi nevű francia gőzös ideérkezett 450 és egy másik francia gőzös 630 menekülttel.

Ifj. gróf Károlyi Gyuláné temetése

Kenderesen helyezték örök nyugalomra a magyar kormányzó leányát

Budapestről jelentik: Az egész magyar társadalom bensőséges részvétele mellett folyt le pénteken ifjú gróf Károlyi Gyuláné, született Horthy Paulette temetése. A reggeli órákban átvitték a koporsót a királyi vár Krisztina városi oldalán lévő egyik földszinti csarnokába, ahol gyönyörűen felravatalozták. A koporsón két csokort helyeztek el, az egyik a szülők, a kormányzói pár koszorúja volt a következő felirással: Megtört, bánatos szüleid. A másik hatalmas piros virágokból álló koszorút az elhunyt férje helyezte el. Délelőtt tíz óra után kezdett benépesedni a királyi Várpalota környéke. Egymásután érkeztek gépkocsin és díszes magánfogaton az előkelőségek, majd há-

romnegyed 11 órakor érkezett meg kíséretével Serédi Jusztintán hercegprímás, az országgyűlés két házának elnökei, a kormány tagjai, majd József királyi herceg családjának tagjaival. Pontban 11 órakor lépett a terembe mély gyászban a kormányzói pár. Ezután bevonult a gyászszertartást végző Harta Lajos pápai kamarás fényes kíséretével és a szertartás elvégzése után elindult a menet a Várból a Szent György téren és a Lánchídon át a nyugati pályaudvarra, ahonnan a koporsót Kenderesre szállították és délután 5 órakor a családi sírboltban helyezték el. A különvonaton utazott a kormányzó és családja és a meghívott előkelőségek.

Wilkie, newyorki ügyvéd az amerikai republikánusok elnökjelöltje

Az Unió nem támogatja de Gaullet

A köztársasági párt kongresszusán Wendei Wilkiet választották meg elnökjelöltté. Wilkiet ügyvéd, 48 éves és a szövetségesek legnagyobb mérvű megsegítésének híve.

Washingtonból jelentik: A Stefani ügynökség közli, hogy Hull külügyi államtitkár megcáfolta azokat a híreket, amelyek a külföldi

sajtóban jelentek meg arról, hogy az Egyesült Államok megszakították a diplomáciai összeköttetést Franciaországgal. Hangoztatta azt is, hogy vezető körökben senkiserje foglalkozik az a gondolattal, hogy elismerje De Gaulle tábornok londoni működését.

(Rador.)

Czetkovits jugoszláv külügyminiszter tanácskozásai

Belgrádból jelentik: Czetkovics miniszterelnök tegnap Zágrábban a horvát bán birtokán tartózkodott. Este repülőgépen visszatért a fő-

városba és Nedics hadügyminiszterrel, valamint Markovics külügyminiszterrel tanácskozott.

(Rador.)

Japán keletázsiai uralomra tör

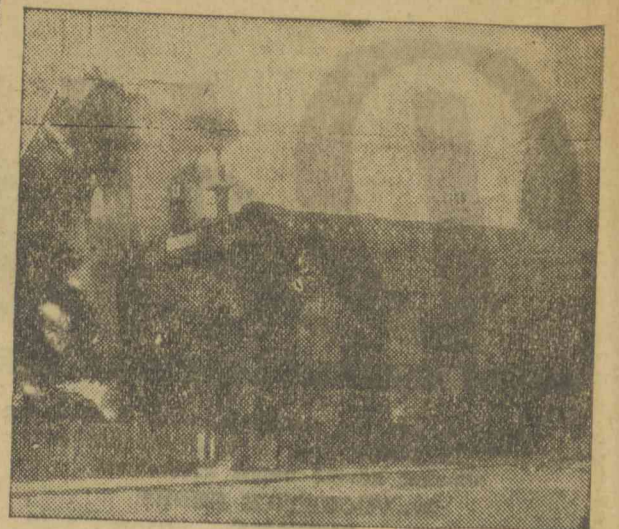
átmozgatót ad ki a japán kormány, amely szerint nem tűr európai beavatkozást Ázsiában

Tokióból jelentik: A Domei távirati iroda közli, hogy Arita japán miniszterelnök tegnap megjelent a császár előtt és közölte annak a nyilatkozatnak a tartalmát, melyet a japán kormány legközelebb nyilvánosságra hoz. Ebben a nyilatkozatban kijelentik, hogy Japán távol tartja magát az európai konfliktusba való beavatkozástól. Ezzel szemben azonban megköveteli, hogy

az európai államok se avatkozzanak be Ázsia ügyeibe

és főleg ne akarjanak Kelet-Ázsiában rendkívüli jogokat a maguk számára biztosítani. A Japán kormány Kelet-Ázsia autonómiáját készíti elő és ezzel a kérdéssel kapcsolatban feltülvizsgálat alá veszi az európai államok kelet-ázsiai kiváltságait.

((Rador.))

Az angolok Calaisban való behajózásuk előtt felgyújtották a pályaudvart. Képiünk a lángokban álló állomás épületét mutatja be.

Koalíciós kormány Egyiptomban

Kairóból jelentik: Faruk király Hasan Sabri pasát, Egyiptom volt londoni követét bízta meg az új kormány megalakításával. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy koalíciós kormány alakul.

(Rador.)

FEGYVERSZÜNET

A nagy kérdőjel, amely a háború első nyolc hónapjában még gondolkodóba ejtette az embereket, immár letűnt a láthatárról. Ki lesz a győztes? Ez a kérdés okmányzerű választ kapott az aláírt fegyverszüneti megállapodásokban. Franciaország súlyos tragédiája ezzel még nem ért véget. A gazdasági nehézségek, a belső rend fenntartása mellett a francia kormánynak még óriási erőfeszítéseket kell tennie a fegyverszüneti kötelezettségek becsületes teljesítése érdekében. Meg kell birkóznia az országon kívülálló ellenzékkel és a gyarmatok esetleges külön akcióival és tragikus helyzetében helyt kell állani azokért a cselekedetekért, amelyek ellenfelei — a londoni emigránsok — részéről indulnak ki.

Egy új kérdés mered ismét a világ elé: vajon lesz-e elég erő Franciaországban, hogy az elvesztett háború kétségbeesésén felülkerekedjen, újrapiítsen és történelmi multjának megfelelő helyet tartson fenn a nemzetek közösségében? Mindehhez a legyőzött Kálvária-útja vezet és ma azt látjuk, hogy a kétségbeesés ki-termelte azokat az ellenzéki erőket, amelyek utolsó kísérletet akarnak tenni a helyzet javítására. Nem lehet De Gaulle tábornok, vagy Reynaud és hívei jószándékát kétségbevonni, mert lélektanilag indokolt, hogy az utolsó lehetőség reménysugara tetteket robbantson ki. De józan ésszel be kell látni, hogy ma már robbanó tettek a szövetségesek nem képesek és Franciaország kibontakozását kísérletezéssel nem szabad késleltetni, sőt megakadályozni. Churchill keddi beszéde okfejtésekben, a mult elemzésében bővelkedett, de lehetetlen észre nem venni, hogy a legelhatározottabb angol: a miniszterelnök szavai nélkülülök a töle megszokott elszántságot. Pedig Churchill alaptermészete aligha változott, de változás történik a körülötte álló emberek belátásában. Anglia nem tehet mindent kockára és az angolszász népeket jellemző higgadt megfontolás valószínűleg mérlegre teszi a kérdést, hogy nem volna-e jobb az adott helyzet következményeit levonni, mintsem kockára tenni a világbirodalom még eléggé érintetlen tekintélyét és a sziget lakóinak biztonságát?

Az angol ellenállás elsősorban Amerika támogatására támaszkodhat, de éppen az utóbbi két nap határozatai mutatják, hogy Roosevelt még egyre küzd azokkal a gatlásokkal, amelyek eddig is lehetetlenné tették a szövetségesek hatékony támogatását. A filadelfiai kongresszuson egységesen vonult fel a republikánus párt és így Rooseveltt, vagy pártja komoly küzdelemnek néz elébe az elnökválasztáson. Már pedig fontosabb érdek nincsen, mint az, hogy az Unió kormánya a demokraták kezében maradjon — vélik Rooseveltt hívei és így minden elhatározásuknak korlátozása az, hogy nehogy fejükre olvassák újra és újra, hogy az elnökválasztás után háborúba viszik az amerikai népet. Viszont a demokraták minden megkötöttség nélkül hirdethetik a szövetségeseknek háborús beavatkozás nélküli megsegítését, hiszen ígéreteiket ezidőszert, az ellenzéken, amúgy sem válthatják be. Marad tehát a régi helyzet: a kormány cselekedhet, de kezelt az ellenzék választási fogásai kötik meg.

Anglia komolyan nem is számol a szovjetpolitika változásával és ha erre nézve volt egyes angol körökben halvány remény, úgy azt teljesen eloszlatta a Tass-iroda szombati jelentése, amely az eddiginél határozottabb formában hangsúlyozta ki a német-orsz egyetértés bontathatlanságát.

Végül a brit szívósság a Földközi-tengert elzáró két kapura, Port-Saidra és Gibraltárra tekint. A tengelyhatalmak katonai szempontjából az elsőnek nincsen olyan nagy jelentősége, mint Gibraltárnak. Ennek elfoglalása adná a Földközi-tengert az olasz birodalom tényleges birtokába. A szorosokkal elzárt Földközi-tenger csak medence, amely a világ legfontosabb nemzetközi útjává válik, ha a szorosok kapui kitarulnak. Ma már nem tartozik a csodák világába a gibraltári erőd bevétele. A tenger felett a légi harceszközök váltak úrrá és kérdéses, hogy Anglia kellő időre tudja-e megerősíteni légi haderejét és nem-e tőri át addig az olasz flotta a gibraltári akadályt, miután az erődöt esetleg szárazföldről előbb meggyengítik. Gibraltár ellen tengerről, levegőből és szárazföldről megindul az ostrom, amely eldönti a Földközi-tenger feletti uralmat.

Valószínű, hogy a higgadt és kockázatot gondosan elkerülő angol számítás már kitermelte Churchill ellenzékét. Ez a tudat valahogy hűvösen beárnyékolta a keddi, alsóházi beszéd szokott tüzeségét. Churchillnak az angol politika tragikus szerepe jutott ki: későn jött és talán tovább maradt, mint azt Nagybritannia érdekei megkívánják.

Kis és nagy tubusban kapható

NIVEA

NIVEA
FOGPASZTA

Naponta 2-szer használandó

A tejfogakra nézve is...
a legnagyobb fontossággal bír a helyes száj-
ápolás. Ezért válasszon NIVEA fogpasztát!
Ez felséges enyhe habot fejleszt, mely tisztít
és fertőtleníti anélkül, hogy a fogzománcot
megtámadná. Ize kellemesen üdítő, melyet
a gyermekek oly nagyon szeretnek.

Szombatra összehívták a parlamentet

Június 28. déli 12 órától kezdve négy napon át történik
a Szovjetuniónak átengedett terület kiürítése

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király a kormány átalakításával kapcsolatban az alanti rendelkezést írta alá:

Tatarescu miniszterelnök bejelentette Gurgutu külügyminiszter, Urdarianu Ernest államtitkár, Portocale Radu államtitkár, Cristu Ion külkereskedelmi miniszteri államtitkár, Ciobanu kutlusügyi államtitkár és Sibiceanu államtitkár lemondását. Az alkotmány 46. szakasza alapján a lemondásokat elfogadták.

Kinevezést nyertek: Vaída-Voevod koronatanácsos, Argetoianu Constantin külügyminiszter, Incullet Ion államminiszter, Nistor Ion államminiszter, Cancicov Mircea nemzetgazdasági miniszter, Giurescu kultuszügyi miniszter és Sidorovici Teofil, a Straja Tarii főparancsnoka, mint propaganda miniszter. A többi minisztériumok vezetői megőrzik tárcáikat.

Tatarescu miniszterelnök beszámolója a minisztertanácson

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács június 28-án délután 4 órakor Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos elnöklése alatt ülést tartott. A külügyminiszter előterjesztette azokat a körülményeket, amelyeket a június 27-i koronatanács tárgyalta, egyben tudomására hozta a minisztertanácsnak az új, ultimátum jellegű jegyzék szövegét, amelyet a Szovjet-unió kormánya intézett a román kormányhoz, valamint feltárta azokat a körülményeket, amelyek a jegyzékben foglaltak, végrehajtásának elfogadására vezették a román kormányt. A feltételek elfogadása arra kötelezi a román kormányt,

A királyi udvartartás 36. jelentése szerint június hó 28-án hajnali egy óra 30 percekor Tatarescu koronatanácsos miniszterelnök jelenlétében Vaída-Voevod, Argetoianu, Nistor és Sidorovici miniszterek letették az esküt.

Bucurestiből jelentik: A 2195. számú, június 28-án kelt királyi rendelet

június 29-re összehívja a parlamentet.

ÚJ ÁLLAMTITKÁRI KINEVEZÉSEK

A 2196 számú királyi rendelet alapján Horia Simát a nemzetnevelési minisztérium államtitkárává, Dr. I. Simionescut pedig az egészségügyi minisztérium államtitkárává nevezték ki. A két új államtitkár már letette az esküt.

hogy június 28-án déli 12 órától kezdődően négy nap alatt ürítse ki Basarabiát, valamint Észak-Bucovinát, Cernauti, Chisinau és Cefatea Alba városát pénteken délután elfoglalják.

Tatarescu miniszterelnök közölte a minisztertanácsal, hogy a kormány a parlament előtt részletesen beszámol azoknak az eseményeknek történetéről, amelyek a románság nagy drámáját képezik. Végül a miniszterelnök felsorolta azokat a közigazgatási intézkedéseket és törvényeket, amelyeket azoknak a román lakosoknak a segélyezésére léptetnek életbe, akik kénytelenek voltak elhagyni tűzhelyeiket.

Szünetelő bansági vonatok

A vasúti vezérigazgatóság még május 30-án több vonat közlekedését beszüntette és újabb rendelkezés szerint ezek a vonatok július 30-ig nem közlekednek. A bansági vonatok közül a következők nem közlekednek: A reggel nyolc órakor Temesvárról Bucuresti felé induló és onnan este 23.40 órakor Temesvárra érkező Traian Rapid. Az este 18 órakor Turnu Severinbe induló és onnan 8.10 órakor Temesvárra érkező személyvonat. A délután 16.27 órakor

Aradra induló és onnan 9.30 órakor városunkba érkező személyvonat. A 8.30 órakor Nagyvárad felé induló és onnan este 19.25 órakor Temesvárra érkező személyvonat. A 8.20 órakor Buzás felé induló és onnan este 19.40 órakor megérkező vonat. Változás történt a keresztési vonatnál is, mert ez a vonat nem 18.05 órakor, hanem hét perccel korábban, 17.58 órakor indul Temesvárról Keresztes felé.

Mezőgazdasági kísérleti laboratorium megnyitása

Ünnepélyes külsőségek között nyitották meg Őcsanádán az ottani mezőgazdasági kísérleti állomás újonnan létesített laboratóriumát. Az ünnepségen Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter, Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Tieran Emil dr. megyei prefektus, Demenescu Ioan helytartósági kabinetigazgató és Popescu Nicolae mérnök, mezőgazdasági vezérfelügyelő is résztvett. Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, majd Constantinescu mérnök, a kísérleti állomás igazgatója ismertette a

kísérleti állomás és a kétésfél millió lei költséggel létesített új laboratórium jelentőségét. Petru Pavel, a temesvári mezőgazdasági kamara elnökének beszéde és több más felszólalás után Ionescu-Sisesti kiemelte a mezőgazdasági kutatómunka fontosságát. Hangoztatta, hogy ez az Őcsanádi intézmény a Banságban, amelynek előrehaladott mezőgazdasága van, rendkívül jelentős szerepet tölt be, mert kijelöli a modern és intenzív mezőgazdaság irányvonalát. Utána az előkelőségek megtekintették a kísérleti állomást és az új, modern eszközökkel felszerelt laboratóriumot. Az ünnepséget százhetven terítékes bankett zárta le. A miniszter és kísérete este visszautazott a fővárosba.

Pásztorlegény elásott kincs után kutatott és felfedezte a buziási gyógyforrásokat

Kétezer esztendővel ezelőtt a Bánságban igen élénk római élet volt. Itt vonultak keresztül a légiók kelet felé való útjukban és mindenfelé voltak római telepítvények és erődítmények. Régi római krónikákban, levelekben és okiratokban számos bánsági földrajzi nevezet szerepel. Centum putei — száz kút — is egyike ezeknek. Bizonyítéka ez annak, hogy a rómaiak mindenütt előszeretettel használták az általuk felfedezett gyógyforrásokat. Hiszen Herkulesfürdőt és a budai hőforrásokat is a rómaiak emlegetik először. A római orvosok magyra értékelték az ásványvizekben rejlő gyógyító hatást és ahol ilyen forrásokat találtak, hamarosan fürdőket létesítettek. Így keletkezett Centum putei, ahol az Ahithis nevű kolostorszerű házat építették az egészségük helyreállítására nyaranta odasereglett római tisztviselők és jómódúak számára. A római kort követő népvándorlás viharai és viszontagságai alatt Centum putei az Ahithis kolostorházzal együtt elpusztult és a rákövetkező századokban a gyógyforrások feladásra mentek.

A LEGRÉGIBB ADATOK BÚZIÁSRÓL

Mikor keletkezett a mai Búziás? Erre a kérdésre bajos pontosan felelni. Annyi azonban tény, hogy alig van bánsági hely, amelyet a hajdankori íráskor annyit emlegetnének, mint Búziást. A legrégebb adat, amely Búziásról szól, 1072-ből való. Salamon király a Blegrad elfoglalásával járó fáradságát Búziáson pihentette ki Vid nevű kedvelt vitézénél, akinek a község és környéke birtoka volt. 1091-ből való a másod-

dik adat, amely elmondja, hogy Lőrinc csanádi püspök serege Búziás közelében verte meg a Bánságba tört pogány kúnokat, akik közül sokan menekülés közben belefűltek a közeli patakba, amelyet rólu Pogányosnak neveztek el. Róbert Károly király 1320-ban Búziást és a hozzá tartozó földet János, Béla és Miklós nevű vitézeinek ajándékozta bátor haditetteikért. Latin nyelvű okiratok szerint Búziás 1404-ben Nicolaus de Búziás és 1411-ben Ladislaus Petri de Búziás tulajdona. 1479 körül a község Murányi Demeter vitéz özvegyének tulajdona, nemsokára azonban — ennek gyermektelen elhalálása után — Mátyás király a Bejan-családnak adományozza.

Aztán néhány évtized után bekövetkezett a török hódoltság, amikor Búziás sok száz más bánsági községgel együtt elpusztult. A törököknek a Bánságból való kivonulása után a régi lakosok ivadékaik kezdtek visszaszívárogni és 1717-ben Búziásnak már harminchat újból felépített háza volt. Búziás akkor a Temesvárott székelő bánsági kormányzattól függő csákovai közigazgatási hivatal hatásköre alá tartozott, amely 1731-ben Fetter Pált, 1739-ben pedig Ignác András nevezte ki búziási főkezelőnek. Búziás 1808-ban a vallási és iskolai célokat szolgáló Közalapítvány birtokába került. A jobbágyság megszüntetése után a község mint önálló politikai község élte tovább életét, de a földbirtokot és a már akkor újból felfedezett gyógyforrásokat a Közalapítvány, amelynek a mai park mögött emeletes igazgatósági épülete volt, tovább kezelte.

Nemzetiségi megoszlás

Búziás ma a Bánság egyik virágzó községe. Lakosainak száma háromezer, akiknek nemzetiségi megoszlása a következő: ezerkétszáz román, ötszázhatvan magyar és ezerkétszázötven német. A románok leginkább földműveléssel foglalkoznak. Az iparosok többnyire magyarok, kereskedő alig van köztük, viszont a németek a kereskedelmet tartják a kezükben és ipari foglalkozást elvéve üznek.

Vallásra nézve a románok görög keletiek és görög katolikusok. A görög keletieknek százados temploma van és esperesük Ghetia Ioan, aki népszerű ember minden nemzetiség és felekezet között. A görög katolikusoknak nincsen állandó papjuk és most létesített kápolnájukban a lugosi püspökség papjai végzik az istentiszteletet. A római katolikus templom, melynek hívei a magyarok és németek, nagyon szép és néhány esztendő előtt alapos tatarozás révén újjászülött. A plébános Muzár Antal. Nevéhez fűződik a templomkertben épült csinos és tágas Katolikus Otthon létesítése. Van ezenkívül a községben nyolcvanöt református és hat evangélikus család is, akiknek lelki gondozásáról a legközelebbi református és evangélikus lelkészek gondoskodnak. A Búziáson lakó zsidók lélekszáma harmincöt, de van zsinagógájuk és kántoruk, amit annak köszönhetnek, hogy a nyaranta a gyógyvizeket használó hitsorsosaik jelentős összegekkel támogatják őket.

KÖZOKTATÁS

A községben állami óvoda és állami népiskola szolgálja a gyermeknevelést. A hatalmas egyemeletű népiskola hét fiú- és hét leányosztályból áll, ezenkívül működik az iskolában magyar és német tagozat is. A magyar tagozatnak ugyan nincsen külön magyar tanítója, azonban az ott oktató román tanítónő beszéli a rája bízott tanuló anyanyelvét. A német tagozaton német tanító működik.

Minden nemzetiségnek és vallásfelekezetnek megvannak a maga különböző egyesületei és szervezetei. A Magyar Népközösség most van szerveződjében. Igen szép működést fejt ki a Katolikus Népszövetség fiókja, amely ismeretterjesztő előadásokat és műsoros estéket rendez. Van ezenkívül egyházi énekkar, rózsafüzértársulat és katolikus leányegyesület is. A román leányegyesületek otthona a csinos Kulturház.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY

A közegészségi helyzet kitűnő, ami bizonyára annak köszönhető, hogy a gyógyforrások révén a levő is állandóan bőségesen telt szénsavval.

A születések száma minden évben felülmúlja a halálozásokét

és így a lakosság állandóan természetesen szaporodik. A község krónikái feljegyezték, hogy amikor annak idején Temesvárot és a Bánság más helyein pestis és kolera dühöngött, ennek a két borzalmas járválynak Búziáson egyetlen áldozata sem volt és megmenekültek azok is, akik a kór elől máshonnan futottak oda. Búziásnak állandóan négy orvosa van, de nyaranta rajtuk kívül még más nyolc orvos is ellátja az egészségügyi szolgálatot. A gyógyszerárak száma kettő.

Ami a község lakosainak foglalkozását illeti, az, miként említettük, földművelés, ipar és kereskedelem. A gazdák búzát, kukoricát, burgonyát és takarmányféléket termesztnek, ezenkívül állattenyésztéssel foglalkoznak. Vannak közöttük szép számmal szőlőbirtokok is. Búziás határában ugyan kevés a szőlő, de a közelben ott van a híres szilasi szőlőhegy, amelynek fele bakovai, negyede búziási és további negyede szilasi birtokokosok tulajdona.

Az ipar minden szakmájának van legalább egy önálló mestere Búziáson. Kivételt képez a kádárság, amelynek egyetlen képviselője sincsen és úgy a búziási, mint a bakovai és szilasi vécélőre kénytelenek hordókat idegenből beszerezni. Az élelmiszeripart három pék és két hentes képviseli. Nyolc kereskedés és hat vendéglő és korema működik, ez utóbbiak közül ötnek étterem jellege van. Pénzüntétele jelenleg Búziásnak nincsen. A megszünt Búziási Takarékszámolás alatt áll. A Karánsbesi Népbanknak van ugyan fiókja, de ez hetenként mindössze két hivatalos órát tart. Néhány év előtt létesült egy Hitelszövetkezet, amelyhez nagy reményeket fűznek. Búziásnak szombatokint hetipiaca és évente négy országos vására van. A lakosság zöme azonban a fürdőből igyekszik anyagi helyzetén lendíteni olyképpen, hogy nyaranta szobákat ad ki a fürdőzőknek.

KÖZIGAZGATÁS

Búziás járási székhely. A járás vezetője Duicu Ioan főszolgabíró, aki mellett szolgabíró és megfelelő segéd személyzet működik. Van a községben telekkönyvi hivatal. Az igazságügyet kétbíró járásbíró szolgálja. A községben négy ügyvéd és egy közjegyző dolgozik.

A polgármester Borca Dimitrie dr. főorvos és a jegyző Craciun Teodor, akik mindketten sokat fáradoznak Búziás felvirágzásán és ezért közbecsülésnek örvendenek. A községet kockaköves út szeli keresztül, a járdák téglások, a portalanításról locsoló autó gondoskodik, és villanyvilágítás van, az utcák tiszták, virágosak.

FÖLDALATTI KINCSET KERESTEK — GYÓGYFORRÁST TALÁLTAK

Búziás neve nemcsak az egész országban, hanem Európában ismert. Ezt kétségtelenül gyógyvizeinek köszönheti, amelyek egyenrangúvá teszik a németországi Nauheim fürdőhellyel. Az évszázadok során elfeledett forrásokat a török hódoltság megszűnése után egy pásztoregény fedezte fel. Nyája leletetése közben földalatti morajlásra lett figyelmes. Babonás ember létére azt hitte, hogy valami elásott kincs hívja magára figyelmét. Asni kezdett és munkája nyomán előtört az első forrás, amelynek szénsava okozta a talajalatti zúgást. Később kiderült, hogy a pásztor olyan kincset talált, amely aranyból és ezüstből is többet ér. Lindenmayr dr. nagykeverési járásorvos is tudomást szerzett a forrásról és jelentést tett róla a felsőbb hatóságoknak. 1805-ben Winterl, utána Kitaibel pesti tanárok vegyelemeztek a búziási gyógyvizet és azt csodásnak találták. 1811-ben a mai Acélfürdő helyén felépült az első fürdőház és ugyanabban az évben megjelennek az első fürdővendégek is. Ettől kezdve megindul a fürdőtelep fejlődése és 1836-ban Búziást már felvették a hivatalos fürdőjegyzékbe és ugyanakkor kinevezték az első fürdőorvost Ciccarlan György személyében. Minél inkább haladt az idő, annál inkább fejlődött a fürdő és ennek köszönhető az is, hogy az elmúlt fél évszázad alatt három irányban is bekapcsolódott a vasúti forgalomba.

A MAI FÜRDŐTELEP

A Közalapítvány, amelynek utolsó búziási igazgatója Szüry Kálmán volt, megteremtette még a mai parkot, azután — éppen azzal a szándékkal, hogy az jobban fejlődhesse — eladta a fürdőtelepet. Ez a várakozás beteljesedett, mert amikor Búziás Muschong Jakab tulajdonába került, hihetetlen virágzásnak indult. Megépült a Phönix-fürdő, a Kis-Phönix, a hidegvízgyógyintézet, a szénsavas strandfürdő és újjáépült az Acélfürdő. Az ivókúrát a Szent Mihály, Szent Antal és Szent József források szolgálják. Muschong Jakab csinálta meg a szénsavgyárat is. Halála után a vállalat tovább is a család tulajdonában maradt, de részvénytársasággá alakult át, amelynek vezérigazgatója Patyánszky Elemér. A fürdővendégek elszállásolására három szálloda és három villa szolgál, amelyet a vállalat a legnagyobb kényelemmel berendezett. A fürdőtelep központja a Gyógyterem, amelynek bérloje, a tevékeny Schausz Mihály huszonöt év óta a legelőzékenyebb figyelemmel gondoskodik vendégei ellátásáról. A Gyógyteremben vannak hangversenyek, előadások és ott gyűlik össze esténként tánca a közönség.

SZÓRAKOZÁSOK

Szórakozásra is bőven nyílik alkalmuk a fürdőző közönségnek. Ha belefáradt a hatalmas parkban és a hozzája csatlakozó Mária-ligetben a sétába, vagy elúnta a padokon való üldögélést, résztvehet a szórakoztató keréjátékban, amely körül állandóan nagy a tolongás. Ez természetes is, mert két, három, vagy öt lejéért a legszébb holmik nyerhetők, amelyek nemcsak mint búziási emléktárgyak vihetők ajándékba az ismerősöknek, hanem minden háztartásban is felhasználhatók. Ott áll ezenkívül a vendégek rendelkezésére az olvasóterem hírlapokkal és könyvtárral, valamint a zeneterem is. Gondoskodik ezenkívül a vendégek szórakoztatásáról a fürdőtelepnek a Mayer karnagy vezetése alatt álló sziat zenekara, valamint a park közepén álló és kitűnő műsorral rendelkező hangos mozi. Esős időben a vendégek a közel egy kilométer hosszú fedett járón végezhetik sétájukat, amelyen megázás veszélye nélkül eljutnak a szállodákból a fürdőbe, az ivóforrásokhoz és a Gyógyterembe. Búziáson évente átlag ötezer ember keres gyógyulást és pihenést és remélik, hogy ez a szám nem csökken ebben az esztendőben sem.

Félegyházi András

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipscani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák-
kal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

Rádió egyenlőtlen harca a motorral

A rádió manap talán az egyedüli szórakozása a hársadalom igen nagy rétegének. Mégis sokszor előfordul — többször mint a légköri viszonyok okozzák, — hogy teljesen lehetetlenné válik a rádiónak a használata. Ha ugyanis olyan házban lakik a rádió előfizetője, ahol valami motor, különösen pedig az orvosok Röntgenkészüléke van üzemben, ott lehetetlen a rádió hallgatása, illetve a vétel. Ha pedig két vagy több ilyen zavaró készülék is van a házban, akkor egyáltalában képtelenség még öt percre is kinyitni a rádiót. Pedig teljesen indokolatlan, hogy a szerencsés motorosok megzavarhatják azokat, a kiknek a rádió kívül motorra nem telik. Ezeknek az anyagi helyzete pedig megengedi, de talán emberbaráti kötelességük is volna, hogy a motorjaikat szereltesék fel olyan készülékkel, amely lehetővé teszi a szomszéd rádióelőfizető zavaratlan vételét. A rádió rendőri közigazgatása ezt már számos helyen kötelezővé is teszi azok számára, akiknek technikai felszerelése a rádiónak törvényben biztosított szabad használatát gátolja. Nem helyénvaló, hogy sok ember egyetlen szórakozása áldozatul essék a szomszéd zavaró gépeinek.

Egy több motoros házban lakó rádióelőfizető

MEGNYILIK!
HÉTFON Julius 1-én

„Carmen”

CIPÓGYÁR R. T. FIÓKÜZLETE TIMISOARA
Piața Gen. Dragalina 15 sz. alatt.

A fasiszta forradalom természetes fejleménye az olasz hadbalépés

A nyersanyagkészlet és az olasz ipar elhatározó szerepe — Az olasz gyarmati kérdés hármass jellege

Amint eleinte csak sejtettünk, az június 10-én bekövetkezett: A Duce, Itália vezére, a 44 millió olasz nép nevében megüzente Angliának és Franciaországnak a háborút. Miért ragadott fegyvert Olaszország?... Amint Mussolini hangsúlyozta, ez a harc nem egyéb, mint a fasiszta forradalom óriási küzdelmének természetes fejleménye, a szegény és szapora népek küzdelme a terméketlen és a világ javei felett egyeduralmat gyakorló demokráciák ellen. Kétségtelen, hogy Olaszország az egyik legkiválóbban felszerelt, modern hadsereggel indult a háborúba, de a tárgyilagosság kedvéért meg kell állapítani, hogy a fegyverek ereje nem elég — gazdasági erőforrások nélkül. Hogyan állanak tehát Olaszország erőforrásai?

OLASZORSZÁG MEZŐGAZDASÁGA

Terrületének 46 százaléka megművelhető és ezért Európában mezőgazdasági állam. A mezőgazdaság súlyos feladatok előtt áll: a Földközi-tengeri éghajlat nyári nagy szárazságát kell leküzdeni és a mezőgazdaságra oly fontos nagykiterjedésű síkságok is hiányoznak. E hiány pótlására Mussolini az olasz földön nagy számban található mocsarak lecsapolásával igyekezett segíteni. Emellett a hegyvidékeken hegyi földművelést folytatnak, ami a földműves legnagyobb erőfeszítését jelenti, mert csak kézi munkával lehet a földet itt megművelni.

A mezőgazdasági termékek közül a búzatermelés a legjelentősebb, 5—6 millió termeléssel. Régebben lényeges búza-behozatalra szorult, Mussolini azonban a gabonatermelés fokozását sürgette, hogy megszabaduljanak a nagyméretű gabonabehozatalból. Ezt nem annyira a gabonatermő területek növelésével, hanem a termelés fokozásával akarja elérni. A gazdasági népoktatás megszervezésével, versenyek megrendezésével és mezőgazdasági gépek felhasználásával olyan eredményt ért el, hogy egyre fokozottabb mértékben elégítik ki a gabonaszükségletüket. Jelenleg szinte az önellátás előnyeit élvezik. A búzatermelés után a kukoricatermelés jelentős, évi 2—3 millió tonnával. Ezenkívül Európa egyik legnagyobb rizstermelője Olaszország, az ázsiai rizstermelés mellett azonban jelentéktelen, mert a világtermelés egy százalékát teszi ki. Az olasz főzelék-félék jelentős szerepet játszanak a kivitelben. Jelentőségük abban áll, hogy tél végén dobják piacra, amikor az északi országokban a legnagyobb a kereslet. A mérsékelt égöv gyümölcsei, a

melyeket különösen az Alpok lábainál termesztenek, fontos kivitelű áruk. A déli gyümölcsök közül a füge, de főleg a narancs és citrom jelentősek. De ennek komoly versenytársa a palesztinai és a spanyol déligyümölcskivitel. A gesztenye a szegény olasz néposztály mindennapi kenyerét pótolta és e termelése olyan nagyméretű, hogy szinte egész Európát elláthatja. Legjellegzetesebb gyümölcse az olajfa. Spanyolország után a második helyet foglalja el a világ oliva-termelésében. A szőlő- és borte-

**Hajhullás
ellen
Petrol egyen**

melésben első helyen áll Olaszország. A borkivitel azonban még nem áll arányban a bortermeléssel, mert a borkezelés még nem elsőrendű.

A textil-növények közül az olasz kender a világon a harmadik helyet foglalja el. Terrületének 22 százaléka hegyi legelő, s így állattenyésztése is nagyon fejlett.

FÖLDALATTI KINCSEK

Olaszország néhány ásványi anyag kivételével szegény az al-talaj kincseiben. Szinte teljesen hiányzik a szén, a petróleum és a vasérc sem fedezi a szükségletet. Viszont ólom, kén és cinktermelése a multban vezető szerepet játszott, azonban az elsőbbséget újabban az amerikai termelés harcolta ki magának. Sem a vörösréz, sem az alumínium-bányászat nem fedezi a szükségletet s főleg a vörösréz behozatala óriási összegeket juttat külföldre. Eppen ezért a vasérc hiánya is érzékenyen érinti Olaszországot... Az építéshez szükséges kő, főleg a márvány bősége, illetve kivitele, ellensúlyozza a hiányzó ércek behozatala által történő veszteségeket.

A szén pótlása az ország egyik legfontosabb gazdasági problémája, mert a rohamos iparosodás miatt a szén behozatala az első helyen áll. Évi 12—13 millió tonna szenet kénytelen külföldről vásárolni, de ennél sokkal több a petróleum-kereslet. A szén pótlására a folyók, amelyek nagy esések, energiáját használják fel. Eppen ezért nagy sürgős fektetnek az úgynevezett „fehér szén”, az elektromos energia előállítására.

Tehát Olaszország az ipari fejlődéshez szükséges nyersanyagokban hiányt szenved: ezért váhata a háború küzdelmét, mert ipar nélkül egyetlen lépést sem tehet, sőt a háború alatt sem lehet a gazdaságát fenntartani, mert a háború alatt a nyersanyagok biztosítása nélkül kétségtelenül a teljes romlás fenyegetné.

Olaszország gyáripára különösen a fasiszta uralom alatt rendkívül fellendült: élelmiszeriparái jelentősebbek (sajt, makaróni, hallkonzerv, stb.) Cukorgyártás, amely ugyan még a belső szükségletet nem fedezi, nagy fejlődésnek indult, a vas-, illetve acélgártás, ezzel kapcsolatban a gép-, hajógyártás óriási lendületet vett. A hajógyártás, főleg Trieszt birtokbavétele óta kivitelre is termel. Gépkocsit évente több mint 40 ezret állít elő, így Európában a negyedik helyen áll a gépkocsigyártás terén. A nyersselyem termelése elsőrendű, harmadik a világon, míg a műselyem gyártása Amerika után a második. Üvegyártása és textilipara szintén fejlett.

Külkereskedelmi mérlege állandó veszteséget mutat fel, mert a behozatal jóval nagyobb a kivitelnél.

A GYARMATI KÉRDÉS

Olaszországnak létérdeke feltétlenül megkívánja a gyarmati termelést, illetve nyersanyagforrásokat. A modern Olaszország eddig csak a gyarmati kérdések miatt keveredett háborúba, Földközi-tengeri támaszpontjainak klépítésére irányuló követeléseivel csakis a gyarmati kereskedelem biztosításáért kerültek felszínre. Abesszínia meghódítása sem oldotta meg teljesen a nyersanyag ellátás problémáját, mert még a terület kiaknázása kezdeti állapotban van, vagyis csak évek hosszú munkájával onthatják majd az abesszíniai bányák a szükséges ásványi kincseket.

Olaszország gyarmati problémája tehát hármass jellegű: biztos megélhetést jelentő földre telepíteni emberfeleslegét, a gyarmatról beszerezhető nyersanyaggal ellátni az olasz ipart, végül biztos piac szerzés az olasz ipari termelés számára. Olaszország kétségtelenül a gyarmati kérdések megoldása miatt lépett a háborúba. Lét-, illetve életkérdések miatt indult meg a halálfhozó háború. Ezért állanak szemben egymással Európa kulturát adó és hordozó nagy népei. Vajjon ez a méreteiben még jobban megnagyobbodott borzalmas háború nem jelenti-e az öreg földrész megújulását?... A fiatal népek előretörését. Nem tudhatjuk. Azonban a sok ártatlan ember kiontott vére és a haldoklók halálhőrgése szomorú valóság...

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

16-10 és este 10 óra után: 96-17

Péter és Pál napja

A kereszténység ma ünnepli Péter és Pál apostolok ünnepét. Péter, a halász, volt az a szikla, a melyre Krisztus egyházát építette és Pál, a bátor római katona, kétezer esztendő előtt is együtt volt, együtt dolgozott a kereszténység terjesztéséért és halt vértanuhalt. Péter és Pál azóta is együtt vannak a kereszténység naptárában. Eljöveteleik jelzi a nyár derekát, Péter és Pál apostolok napja nyitja meg az aratást.

A mai ünnep alkalmából a temesvári katolikus templomokban nagymisek és szentbeszédet lesznek. A belvárosi püspöki székesegyházban délelőtt tíz órakor lesz a nagymise, amelyet Kayser Lajos nagyprépost, pápai pronomotárius pontifikál, a szentbeszédet Hauptmann Nándor karkáplán mondja. Az ünnepi nagymise alatt a templomi énekkar Vormittag Imre káplán vezetése alatt Weirich Es-dur miséjét adja elő. Délután a Dómban ájtatosság lesz.

A belvárosi plébániatemplomban ma délelőtt féltizenegy órakor lesz a nagymise és német szentbeszéd. Mindkettőt Plesz József kanonok-plébános mondja. A gyárvárosi plébániatemplomban délelőtt féltíz órakor Ritter Károly káplán mondja a nagymisét és a német nyelvű szentbeszédet. Este hét órakor Heintschel Ernő káplán magyar szentbeszédet mond. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban ma délelőtt kilenc órakor Pater Ágoston magyar szentbeszédet tart és utána Pater Christ provinciális nagymisét mond. Este hét órakor ájtatosság lesz a templomban. A józsefvárosi plébániatemplomban délelőtt tíz órakor Gróczyk Péter nyugalmazott facsádi esperesplébános mondja a nagymisét és Wetzl György hittanár mondja a szentbeszédet. A mehalai plébániatemplomban délelőtt tíz órakor Péter Valentin ünnepi nagymisét és német nyelvű szentbeszédet mond. Este hét órakor ájtatosság.

A mai Péter és Pál ünnepen a közhivatalok szünetelnek, az üzletek azonban nyitva vannak és a gyárak, vállalatok dolgoznak, tehát a vasárnapi munkaszünet rendelkezései nem kötelezők.

— Leon Blum Londonban. Londonból jelentik: Leon Blum Londonba érkezett és az angol főváros közelében egy barátjánál szállt meg. A francia nagykövetség hivatalosan nem tud Blum angliai tartózkodásáról és azt sem tudja, hogy Herriot és Paul Boncour Angliában tartózkodnak, mint azt sokan állítják.

(—) Izsák volt bankigazgató halála. Boksánbányán ötvenhat éves korában meghalt Izsák Izsák, a temesvári Izsák és Kaufmann cég társtulajdonosa. Az elhunyt azelőtt a Timisiana Bank igazgatója volt és közgazdasági körökben szinte tiszteletnek örvendett. Halálát feleségén és gyermekein kívül édesanyja és Marosvásárhelyen, valamint Kolozsvárott élő testvérei, veje és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt megy végbe.

(—) Hogyan öltözködnek a pesti színésznők? Erről és a magyar derby elegáns arisztokrata közönségről hoz nagy riportot a Színházi Magazin új száma. Érdekes strand riport, beszámoló a nyári premierekről, az új táncról a strand-walkról, a nyári atléta bárról, csupa kis derűs nyári riport. Az ismeretlen író e héten Csontosról ír vezércikket. Farkas Imre az operett feltámadását ünnepli az „Eljen az operett” c. cikkében. Interjú közöl a legnagyobb olasz színésznőről, Emma Grammatica-ról és Fráter Lóránt karmester öccsével. Ezer pengő készpénz filmpályázat, novellák, rejtvények, külön színdarab melléklet, kis Színházi Magazin, Sice úrfi kalandjaival és rádió melléklettel együtt, ára 16 lei.

400 éves jóslat a villámháborúról, Páris elfoglalásáról és az angol világhuralom bukásáról

Nagy háborúk idején mindig fokozottabban jelentőséget tulajdonítanak azoknak a misztikus jóslatoknak, amelyeknek megdöbbentő beteljesülése gondolkodásra készteti azokat is, akik egyszerűen babonás mesterkedésnek tekintik a középkori asztrológusok és alchimisták tevékenységét. A mostani nagy német háború kitörésekor a francia lapok sokat foglalkoztak a XVI. században élt Nostradamus Mihály francia orvos és csillagász jóvondólsáival. A híres asztrológus csillagjósolataiban előre bejelentette Napoleon tündöklését és bukását, négyszáz évvel előre megjósolta Páris elesét, az angol világhuralom megszűnését és a német hadsereg idei villámháborúját.

Nostradamus Mihály 1503-ban született egy Avignon melletti kis faluban. Orvos lett, mint atyja és nagyatyja, de már korán érdeklődött a csillagászat iránt. Szobájában egy sarkot rendezett be, ahonnan az egész csillagos eget láthatta. Maga elé tett egy csőbör vizet, ennek tükrében jelentek meg a titokzatos viziók és ezzel egyidejűleg még titokzatosabb hangokat is hallott, 1555-ben és 1558-ban hozta nyilvánosságra tíz kötetben „Centuriák” címmel a politikai jóslatait, amelyeket egészen 3797 évig jóvondólt a csillagok állásából. Titokzatos nyelven szól az utókorhoz ez a prófécia: országok, városok és személyek szimbólikus képekben szerepelnek. A vizió-képekben azonban felismerjük a harmincéves háborút, I. Károly angol királyt, XIV. Lajost, a francia forradalmat, Napóleon feltűnését, III. Napóleon legyőztetését és a világháborút. Napóleonról ezt írja: egy császár születik, nem messze Itáliától. Egyszerű katonából lesz uralkodó. Csodálatos bátor a csatában. Az országot szétosztja testvérei között, akik veszekednek rajta. Isten büntetéséül, nem sokkal eljegyzése után. Mesés országát vigasztalanul látja és a nagy tüzet (az égő Moszkva) nem tudja eloltani. Egy mézes hordó jelent meg előttem — fejezi be titokzatosan a jóvondólságot. Ez a mézes hordó a megsebesült, bekötözött karu és lábú, méhecskével díszített császári köpenyes Napóleon jelent.

Nostradamus titokzatos feljegyzései között találjuk a következőket is: „Mintegy hetven évvel a francia köztársaság felállítása után, tehát 1940 körül Németország véget vet a nagy szerződésnek (Versailles). Franciaország nagyon messzire ment! A német hadsereg szédületes gyorsasággal, bátoran is bátrabb erővel és ellenállhatatlan valmerősséggel telik meg. Páris elfoglalják. Nostradamus Anglia jóvőjét is kiolvasta a csillagokból: háromszáz éves világhuralmat jóslott Angliának. Ez az idő azonban már lejárt.

Ma már tudjuk, hogy a hírneves asztrológus jóvondólsága a németek villámháborúját jelentette. E prófécia szerint az angolok és a franciák nemcsak a németek ellen, hanem a Sors ellen is küzdenek.

Szovátá női bajok, rheuma, bronchitis ellen. Villa MADELEINE, kettő nő szobák, olcsó árak.

Nélkülözhető-e a nagyváros közlekedésében a villamos?

Erről a kérdéssel érdekesen nyilatkozott Schell német helyettes államtitkár, aki a birodalom közlekedésügyi minisztériumában a közlekedésügyi egységsítését intézi. Szerinte a józan elosztódás az egyes közlekedési eszközök: a villamos, a városi gyorsvasút és az autobus között azok teljesítmőképességétől, valamint gazdaságosságától függ. A villamos sohasem lesz fölösleges, nem beszélve a háborúról, amikor a benzinszükséglet kizárólag a villamosra korlátozza a nagyváros közlekedését. Németországban 1939-ben ötvenháromezert szállítottak a villamosok. A földalatti vasút Berlinben óránként egy irányban 40-60 ezer személyt tud szállítani. Földfeletti villamosnál vagy autobusznál a leggyorsabb járatok mellett sem lehet ezt a számot elérni. Az olimpiász idején, amikor a keresztforgalom által adódott akadályokat teljesen kiküszöbölték, az egyórai teljesítmőképességre vonatkozó adatok a villamosnál húszszer, az autobusznál tizenkétszer személyt tettek ki. Már ebből is kiviláglik, hogy nem lehet egy nagyobb teljesítményű üzemet egy kisebb teljesítményűvel helyettesíteni. A fejlődés útja az, hogy földalatti vasutak továbbfejlesztésével tehermentesítik az utcai forgalmat, a villamosnak autobusszal való helyettesítéséről azonban már gazdasági okokból sem lehet szó, mert ez a terv kihasználatlanul hagyna egy megtehető nagy erőforrást, az elektromosságot.

LATOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost
Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.
Telefon: 181.213, vagy 181.349

Egy kérdés, amire nincsen felelet

Egyik nagy német lap tudósítója a német csapatok bevonulása után felment Reynaud francia miniszterelnök hivatalába. A miniszterelnöki helyiségben végzett látogatásáról írva, megjegyzi, hogy a palota bejáratánál és folyósóin posztoló francia rendőrök „igen előzékenyen és minden formalitás nélkül” engedték átlépnie Reynaud miniszterelnök hivatalának küszöbét.

A hivatali helyiségben nem látszott semmi kapkodás nyoma sem. Reynaud dolgozóasztala előtt a karosszék éppen úgy terpeszkedett, mintha csak arra várna, hogy a miniszterelnök minden pillanatban belép és elfoglalja. Az asztalon akták, feljegyzések, irószerek pedánsan rendberakva, az asztal előtt pedig körívben azok a székek, melyeken Reynaud miniszterei vagy államtitkárai foglaltak helyet még tegnap vagy tegnapelőtt. Csak maga Reynaud nem volt jelen már ekkor. Elhagyta Párisot, sőt Franciaországot is.

A tudósító még látta a térképet, amelyek fölé Reynaud oly előszeretettel és oly sok derűlátással hajlott miniszterelnökségének hosszú hónapjain.

Reynaud szobájából visszatért a tudósító a párisi utcákra, ahol a menelő német hadosztályok mellett egyes német katonacsapatok már javában beszélgettek a párisi lakosokkal.

— Ebből a beszélgetésből, — fejezi be cikkét a német tudósító, — refrainszerűleg és minden uccsarkon az a kérdés esendült ki francia polgárok és német katonák ajakán, amit tíz nap alatt Bélgában és Brüsszelben is oly sűrűn hallottam: — „miért kellett mindennek megtörténnie?” S amint a kérdést egyformán tették fel az elfoglalt város polgárai s a hódító hadsereg katonái, azonképp egyformán álltak egymással szemben anélkül, hogy a kérdésre akár egyikük, akár másikuk is tudott volna bármit válaszolni.

(—) Papszentelés és első mise. Gailó Géza végzett teológust ma, Péter és Pál ünnepén szentelti pappá Pacha Ágoston megyés püspök Simánd községben, a fiatal lelkész szülőhelyén. A püspököt elkíséri Héber János dr. püspöki titkár és Boros Béla dr. teológiai tanár is. Az újonnan felszentelt pap első miséjét holnap, vasárnap délelőtt tartja ugyan csak a simándi katolikus templomban. Manuduktora lesz Singer Ferenc ottani plébános és az ünnepi beszédet Fodor József temesvári hittanár mondja.

(—) Születések. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Andelean Aurel vízvezetési szerelő Valeriu nevű fia, Pava Petru földműves Petru nevű fia, Ostoin Frideric munkás Aurelia nevű leánya, Müller Miklós borbélysegéd Helmut Vilma nevű leánya és Váraljai László földműves Iván nevű fia.

(—) Halálozások. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Gyurics Prisca mehalai 20 éves gyári munkásnő, Gettmann Gheorghe gyárvárosi 52 éves napszámos, Korö József erzsébetvárosi 73 éves házmaster, Stein Hugó belvárosi 20 éves magántisztviselő, Fodor született Faragó Erzsébet erzsébetvárosi 51 éves háztartásbeli, Janits Károly józsefvárosi 20 éves fényképesség.

(—) Házasságok. A következő párok kötötték tegnap házasságot a temesvári anyakönyvi hivatalban: Szabó Antal magántisztviselő Emmer Évával, Wahl Artur hentes Baritiu Anával, Oberle János vasúti kalauz Pappert Margittal, Szatmári Mihály nyugdíjas Papp Juliannával és Cofar István munkás Budai Zoricával.

A nyugodt London nyugtalan élete drótsövények és barrikádok között

A francia békekötésről érkezett híreket London komor nyugalommal fogadta. Az uccákon nincsenek vitatkozó csoportok, a lapok szerkesztőségei előtt nem várakoznak tömegek a hírekre, a parkokban nem folyik sebtében szorított polgárok kiképzése. Mint a News Chronicle egyik legutóbbi száma megállapítja, a külföldi számára a mai London majdnem letargikusan nyugodt város képét mutatja.

Sok idegen érthetetlenül nyugodtnak, kétségbeesettnek, vagy közömbösnek találja az angol fővárost, de a londoni, különböző jelekből észreveszi, hogy a várost súlyos gondok foglalkoztatják. A londoniak aggodalma elsősorban szórakozottságukban tűnik ki. Egy autbuszkalauz elmondta, hogy az utóbbi napokban a londoniak szokatlanul feledékenyek.

— Az utasok mindenről megfeledkeznek — panaszkodott a kalauz — az autbuszokban hagyják esernyőiket és gázmaszkjaikat.

Elfelejtik, melyik állomáson kell átszállaniok és amikor a jegyet kérem tőlük, önfeledten ezt mondják: „Kérek öt kiló burgonyát”. Látszik rajtuk, hogy az eszük máshol jár.

Az újságíró szerint a kalauz fején találta a szöveget: a feszültségre és izgalomra az angolok elsősorban szórakozottsággal reagálnak. Az újságíró végigjárta Londont, hogy a veszedelem óráiban ellesse az ucca hangulatát.

DRÓTSÖVÉNY ÉS BARRIKÁDOK LONDON UCCÁIN

A Trafalgar Square majdnem teljesen néptelen, az emlékmű előtt csak egy örgember etette a galambokat.

A londoniak eddig nem gondoltak arra, hogy világvárosukban erődítményeket emeljenek. A flandriai visszavonulás óta megszokták ezt a látványt is.

A város fontos pontjain nagy gyorsasággal drótsövényeket húztak, fabarrikádokat építettek, amelyeket homokzsákokkal erősítettek meg.

A londoniak ezeket a nyugtalanító jelenségeket

(—) Ügyvédi hír: Dr. Oberst Zoltán ügyvédi irodáját III. Bul. Carol 3 sz. alá (Mária szobor mellett) helyezte át. Telefon: 20—38.

(—) Elhívték lugosi betörők. Hropot Mózes lakatos, Hein János és Müller János asztalos a törvényszék elé került, mert több lugosi kereskedő üzletébe betörték. A törvényszék a vádlottakat egyenként két évi fogházra és ötezer lei pénzbüntetésre ítélte.

SZEPLŐS, FOLTOS, KIÜTESES, pattanásos, ráncos, mitesszeres arcból, bársonysima, tiszta, üde, rózsás, tetszetős, vonzó s szép lesz a Génusz arckrém használatától. Egy tégely esteli, vagy nappali arckrém 50 lei. Génusz puder 15 lei, Génusz szappan 25 lei. Készíti és postán szétküldi utánvétellel FÖLDES gyógyszerár Adar. Levelezőlapon megrendelhető.

(—) Elmaradó közgyűlés. A Magyar Népközség temesvári városi szervezetének június 30-án, vasárnap délelőtt 11 órára tervezett központi alakuló közgyűlése elmarad.

BORSEC

ideális magaslati hely
fenyvesek között.
Napos, szép szobák, jó koszt.

SAINT-SOUVEUR villában

(—) Mehalai küldöttség a főpolgármester előtt. A mehalai háztulajdonosok akiknek házaik víz alá kerültek, küldöttségileg megjelentek tegnap a főpolgármesternél és kérték, hogy a város gondoskodjék Mehalának azon részéről is, ahol még nincsen csatornázás és emiatt a felgyülemlett víz nem talál lefolyást. Baran Coriolan dr. főpolgármester jóakarátú megértéssel fogadta a kérelmet és kijelentette, hogy a város a vízművek útján megfelelő intézkedést tett az árvíz-veszély elhárítására. Zbegan Vasile mérnök-igazgató gondoskodik, hogy az általa készített tervek végrehajtsák. A felgyülemlett vizet a csatornába vezetik és ott, ahol még nincs csatornázás, árkok útján vezetik le. A küldöttség köszönetet mondott a főpolgármesternek a jóakarátú közbenjárásáért.

is nyugaloimmal fogadják, ami meglepő még az utóbbi hónapok sok izgalmas és váratlan eseménye után is. A londoniak már hozzászoktak ahhoz, hogy fantasztikumok valóra válhatnak és ma már filozófikus nyugalommal fogadják el a háború megnyilvánulásait.

A Whitehallban és a Mall körül épített erős barrikádokat azért sok londoni megbámulja. Három évvel ezelőtt ugyanezen a helyen a koronázási ünnepély díszleteiben gyönyörködtek. Az idegen esetleg úgy találja, hogy mind a két esetben a londoniak hasonló módon reagáltak a látványosságra. Személytelen, általános érdeklődéssel szemlélik a barrikádokat.

A West-enden is kisebb a forgalom. De az egyre komolyabb harctéri hírek ellenére még a flandriai visszavonulás napjaiban is csak kevés ember vitt magával gázmaszkot.

Csak minden hatodik járókelőnél volt gázmaszk és sokkal több asszony vitte magával a gázálcot, mint férfi. Az újságíró több járókelőt megkérdezett, hogy miért nem visznek gázálcot magukkal, a válasz egyöntetűen így szólt:

— Ha a kormány úgy vélné, hogy valóban komolyan fenforog a gáztámadás veszélye, akkor kötelezővé tenné a gázmaszkok viselését. A kormánynak erre jogot ad az új felhatalmazási törvény. A rendőroket felhatalmazták, hogy megbüntessék, vagy hazaküldjék azokat a járókelőket, akiknél nincs gázálc. De nyilvánvalóan a kormány sem tartja szükségesnek a gázálc kötelező viselését.

A MUNKÁS ÉS A TISZTVISELŐ VELEMÉNYE

Az újságíró több egyszerű embert meginterjúvált a háború közeli kilátásaira vonatkozólag. Egy autbuszkalauznak az a véleménye, hogy

ha a németek el is foglalták a francia tengerparti kikötőket, az angol tengerészet és szárazföldi erő lehetetlenné teszi Anglia elfoglalását.

Egy kereskedősegéd megállapította, hogy az Intelligence Service többiben elmaradt az események mögött. Egy munkás véleménye szerint az angoloknak a szigetországot komoly haderővel kell ellátniok.

A parti területet erődítményekké kell építeni, mintha szárazföldi határok lennének

és az ellenség által megszállt francia kikötővárosokat szüntelenül bombázni kell.

Egy idősebb tisztviselő szerint minden munkaképes polgárt kényszeríteni kell a védelmi munkálatokban való részvételre és be kell zárni a szórakozóhelyeket. Ezenkívül a rádiónak „ostoba variété programszámok” helyett fel kell világosítani a polgárságot a védekezés módjairól.

Igy látja az átlagos angol polgár a hadviselést — angol szemüvegen keresztül.

LEGUJABB

Német csapatok megszállták az egész francia tengerpartot

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokság közli: A fegyverszüneti egyezmény alapján a tengerparton operáló német gyorscsapatok csütörtökön Bayonnetól délre elérték a spanyol határt és így a német csapatok uralják Franciaországnak a La Manche csatorna és az Atlanti Óceán felőli partvidékét.

Prien sorhajóhadnagy 40 ezer 100 tonna hajóter elsüllyesztéséről tett jelentést. A német repülőik sikerrel támadták meg Középanyliában a hadiipari üzemeket és kikötőket.

Délangliában a bombatámadások robbanásokat és több helyen tüzeket okoztak. Június 27-én angol repülő repültek el a belga-

holland tengerpart felett. Ezek közül a német vadászgépek hatot lelőttek, másik kettőnek sikerült Hannoverig eljutnia, ahol bombát dobott le. A támadásnak több polgári halott áldozata van, az anyagi kár csekély. Német repülőgépek éjszakai harcban három ellenséges repülőgépet lőttek le. Egy angol gép támadást kísérelt meg Stavanger legi kikötője ellen, de azt még mielőtt elérte volna a partokat, lelőttük.

Légelhárító tüzérségünk két ellenséges gépet semmisített meg, így az ellenség összesen 12 gépet veszített, amelyeket légi harcban, négyet pedig légvédelmi tüzérségi találat következtében semmisítettünk meg. Egy német gép hiányzik.

Herriot látogatása Petain tábornagnál

Bordeauxból jelentik: A miniszterelnökségen tett látogatások közül kiemelik Herriot képviselőházi elnök látogatását. A Petit Parisien ezzel kapcsolatban annak a nézetének ad kifejezést, hogy való-

színűleg összefüggés áll fenn a látogatás és egy az ország biztonsága ellen elkövetett cselekmény miatt megindított eljárás között.

2-3

ARTIN

dragée
biztosan hat

DIVAT...

Bocsánat, de most divatról lesz szó. Ne fölényeskedjünk, kérem, valljuk be: mindnyájunkat érdekel. Különösen az ilyen forradalmi újítás. Mert vegye tudomásul minden divatos dáma, hogy új divat született. Még pedig alighanem női-férfi kölcsönös meglepedésre, mert ez a meghökkenítő újítás tökéletes keveréke a férfias és nőies divatelemeknek. Pontosabban meghatározva: kontyot fognak viselni a nők. Akkora kontyot, amely betakarja az egész fejtetőt és felül csúcsban végződik. Csakhogy ez a konty tulajdonképpen — kalap. Nem a fejből nőtt, valódi hajkorona, korántsem. Csak ennek hitvány utánzata. Valódi hajból font kalap. Mondhatnók azt is, hogy fordított szakajtó. Az újítás azonban ezzel még nincs befejezve. A szenzáció az, hogy ezzel a kontykalappal a nők köszönni fognak. Férfi módra levett kontyval, azaz bocsánat kalappal állanak majd előttünk, így üdvözölnek a korzón, villamoson, hivatalban. Ne tessék vitatkozni kérem, ez nagyon szép lesz. Silkkes mozdulatokra ad alkalmat. Mert eddig is hordták a nők férfikalapot, csak nem köszöntek vele. Most azonban a legnőiesebb női-kontykalappal fognak tisztelni előttünk. Eleinte persze lesznek majd kisebb zavarok. Teszem azt, Manel nagy ívben kapja le kontyát a fejeéről egy ismerős láttára, közben megfedkezve a mellette elhaladó járókelőkről. Ezek közül egyiknek nyhe fejbevéágás, másiknak kedves orreszklandozás a konty-moddellel. harmadiknak egy kis kalapleverés lesz pillanatnyi osztályrésze, de ez nem baj. Majd belejövünk. Csak így tovább. Idővel még azt is megérhetjük, hogy valamilyen furcsa, importdivateszme szerint — udvariasan, előre köszönünk a férfiaknak. És valamint ők megcsüvegelnék bennünket, mi — megkontyoljuk őket.

Bombát dobtak a pekingi angol követségre

Pekingből jelentik: Pénteken reggel az angol nagykövetség épületére bombát dobtak. Egy kínai tisztviselő megsebesült.

KÖZGAZDASÁG

A részvénytársaságok vallomást tartoznak beadni a névre szóló részvényekről

A félszázalékos részvényilleték kivetésének módja

Amint megirtuk a június 18-i rendelet-törvény a bélyegtörvény 15. szakaszát kiegészítette azzal, hogy a névre szóló részvények után is fizetendő évi félszázalékos illeték, úgy amint az a látra szóló részvényekre nézve már a bélyegtörvény 1940. április 1. módosítása elrendelte. Ennélfogva a részvénytársaságok — egy most érkezett miniszteri rendelet szerint — július 15-ig tartoznak az általuk kibocsátott névre szóló részvényekről vallomást tenni,

amelyben felsorolandók a részvények, azok névértéke és csatolandó a vallomáshoz a legutolsó mérleg és nyereségvesztés számla. Erről a részvénytársaságok illetékes pénzügyigazgató-

ságaiktól külön felhívást is kapnak.

A mérlegszámla közlése azért szükséges, mert a tőzsdén nem jegyzett vagy tőzsdéi szabadforgalomban nem lévő részvények értékét úgy határozzák meg, hogy a névértékhez a nyereség megfelelő hányadát adják és az ilyen érték után vetik ki az illetéket. Ha tehát egy vállalat 10 millió lei alaptőke mellett 1 millió lei nyereséget ért el, akkor egy 500 leies részvény forgalmi értékét 10 százaléknál magasabban állapítják meg, vagyis 550 leiben. A tőzsdén jegyzett papirokat az 1939. december 30-án elért árfolyamon illetékezik meg úgy, amint arról már beszámoltunk.

A nem láttamozott nemzetvédelmi jegyfüzeteket július 10-ig kell bemutatni utólagos láttamozásra

A jövőben csak a 2 millió feletti eladásoknál lehet a nemzetvédelmi adót készpénzben lefizetni

Legutóbbi számunkban részletesen foglalkoztunk a két százalékos nemzetvédelmi adó tárgyában kiadott legutóbbi miniszteri utasítással. Miután a módosító törvény június 4-én jelent meg és feltehető, hogy egyes vállalatok nem láttamozták megelőzőleg jegyfüzeteiket a pénzügyigazgatóságnál, ezért a miniszter július 10-ig haladékot adott a füzetek utólagos láttamozására, azzal, hogy ezen időn túl megindul az ellenőrzés.

Külön miniszteri utasítás foglalkozik a nemzetvédelmi adónak a fürdőhelyeken való ellenőrzésével, különösen a fogyasztó helyiségekben.

Táblai döntés szerint nem adóztatható meg a szabadságidőért járó kártérítés

A munkásszerződésekről szóló törvény 50. szakasza kötelezi a munkaadókat, hogy azoknak az alkalmazottaknak, kiknek a törvényben előírt szabadságot nem adják ki, a szabadságidőre járó fizetés kétszeresét, mint kártérítést fizessék ki. A kérdés, hogy ezek a szabadságmegváltások adó szempontjából miképpen bírálandók el, már régebbi idő óta foglalkoztatja a vállalatokat.

Az adó kérdésének tárgyalásánál mindenekelőtt abból kell kiindulni, hogy az egyenesadó törvény szolgáltatásokból eredő jövedelmeket von adó alá, nem pedig azokat a kártérítéseket, melyeket a törvény azoknak az alkalmazottaknak biztosít, kik törvényes szabadságidejüket nem élvezhetik. A „kártérítés“ adómentességének elvét a Központi Pénzügyi Bizottság már 1932. évi 55. számú határozatában mondta ki, kapcsolatban oly kifizetésekkel, melyeket a munkaadó az alkalmazott elbocsátása alkalmával a felmondási időre járó fizetést meghaladólag kifizet, kártérítésül az állás elvesztéséért.

Miután azonban a pénzügyi törvényekben következtetésnek helye nincs és mert az egyenesadó törvény 43. paragrafusa, amely a fizetési adót megállapítja, a sokféleképpen értelmezhető „indemnizatie“ kifejezést használja, a pénzügyi közegek a szabadságpénzeket mindenkor adó alá vonták. Most végre a kérdés a bucrestii tábla elé került, mely ítéletileg kimondta, hogy a kártérítés, melyet a munkaadó alkalmazottjának kifizet azért, mert neki a törvényes pihenő szabadságot nem engedélyezett, nem tekinthető fizetésnek és nem vonható fizetési adó alá. Az ítélet indokolása kifejti, hogy a szabadság elmaradásáért járó kártérítés a fizetéstől teljesen különálló dolog, melyet a munkaadó nem szolgáltatásért, hanem egy törvényes kötelezettség nem teljesítéséért fizet alkalmazottjának, tehát nem tekinthető az egyenesadó törvény 43. paragrafusaiban körülírt keresetnek.

Miután az utóbbi időben 200—400 leies nemzetvédelmi bélyegek kerültek forgalomba és legközelebb 800 leies bélyegeket is kiadnak, a minisztérium visszavonta azokat az engedélyeket, amelyeket a nemzetvédelmi adó készpénzben való befizetésére adtak ki és a jövőben ilyen engedélyeket nem ad ki. Kivételt csak a 2 millió leien feletti eladások képeznek, ahol a számla két példányban állítandó ki és mindegyikre pénzügyigazgatósági vízum jön. Az egyik példány az eladónál marad és ehhez csatolandó a befizetési nyugta.

Június 30.

FONTOS PÉNZÜGYI HATÁRNAP.

1. Az 1939. évi rendkívüli jövedelem vallomásának benyújtása.
2. Az adóamnesztia igénybevevői tartoznak befizetni a megállapított összeget.
3. Az 1.8 százalékos lakbérleti illeték befizetése.
4. A kihágási bírságok kedvezményes összegének befizetése.
5. Az egész évi adó befizetői 7 százalékos engedményt kapnak.
6. A bemutatóra szóló részvények utáni illeték befizetése.
7. Az 1940—41 évi forgalmi adóregisterek láttamozása.

— Évi 6 milliárd márkát eredményez a német vegyi ipar. A német kémiai ipar termelési értéke, amint azt a Milánói Vásár kiállítási katalógusa is dokumentálta, évi 6 milliárd márkára rug. A vegyészeti ipar a német kivitel egyik oszlopa.

— Képesített mestereket kell tartani a szövetkezeti iparvállalatoknak. A munkaügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amely az 1936 évi ipargyakorlási törvény végrehajtásával kapcsolatban leszögezi, hogy azok a szövetkezetek, társulatok, vagy részvénytársaságok, amelyek ipari üzemet tartanak fenn vagy szándékoznak létesíteni, kötelesek az 1936 évi ipargyakorlási törvény előírásait szem előtt tartani. Ennek értelmében a szövetkezetek és társulatok csakis olyan ipari üzemet tarthatnak fenn, amely legalább tíz alkalmazottal, illetve húsz lóerőnek megfelelő géperővel dolgozik. Mindazokat az üzemeiket, amelyek tíz alkalmazottnál, vagy húsz lóerőnél kevesebbel dolgoznak, maguk a megfelelő ipari képesítéssel és mesterkönyvvel rendelkező tulajdonosok kötelesek vezetni. Az előírtnál kisebb keretek között mozgó ipari üzemeiket a szövetkezetek és társulatok kötelesek a lehető legrövidebb időn belül felszámolni.

Az adóamnesztia folytán kiszámított összeg befizetésének határideje változatlan maradt

Az 1940. április 1-i törvény rendelkezései szerint a kereskedelmi és ipari adóra vonatkozó amnesztia igénybe vétele 1940. május hó 15-ig volt bejelentendő. Az amnesztiaért a kereskedelmi és ipari elemi és komplementáris adóból az államot illető rész 50 százaléka mint külön illeték fizetendő. A befizetendő összeget a bejelentés alapján a kivetési pénzügyigazgatóságok fogják számszerűleg megállapítani és a fenti törvény megjelenésétől számított 3 hónapon belül, tehát június 30-ig beszédni. Mindazoknál a vállalatoknál — mondja a törvény IV. szakasza — kik ezen 3 hónap lejártá után a befizetéseket nem eszközölték, szigorú vizsgálatok fognak megindítani és adóeltitkolás megállapítása esetén az egyenesadó törvényben írt bírságokon kívül, még további 100.000 leitől 1 millió leig terjedő büntetés fog alkalmaztatni.

Az 1940. május 14-i 55.661. sz. pénzügyminiszteri rendelet a bejelentési határidőt 1940. június 30-ig meghosszabbította annak a kihangsúlyozásával, hogy ez a meghosszabbítás az az 1940. április 1-i törvény további pontozatait nem változtatja meg.

Ezen meghosszabbítás által a törvénynek a befizetési határidő és a büntetések alkalmazása időpontjának megváltoztatása is szükségessé válik, mert anélkül a törvény nem volna végrehajtható, miután a bejelentés és befizetés ugyanarra a napra esnék. Feltétlenül szükséges, hogy a büntető szankciók alkalmazásáig a befizetendő összeg kiszámítására és a befizetések teljesítésére megfelelő idő álljon rendelkezésre. Kívánatos volna, hogy a befizetések teljesítésére hosszabb időre terjedő részletfizetések engedélyeztessenek, mert a jelenlegi gazdasági viszonyokat tekintve, nagyon sok cég, minden fizetési készség mellett sem lesz abban a helyzetben, hogy ilyen nagyobb fizetést egy összegben, egyszerre teljesítsen.

(—) Ma és holnap is lehet adót fizetni. A pénzügyi amnesztiaira vonatkozó törvény által engedélyezett határidő június 30-án lejár és a pénzügyigazgatóság elhatározta, hogy lehetővé teszi az érdekelteknek az adó befizetését ezen időpontig. Ezért a temesvári adóhivatalok ma és holnap, vasárnap is nyitva lesznek és ugyanott adót lehet befizetni. Részletfizetést nem engedélyeznek. Mindazok, akik a már benyújtott írásbeli nyilatkozatukban foglalt kötelezettségeiket június 30-ig nem teljesítik, elvesztik azt a jogot, hogy a pénzügyi amnesztia által nyújtott előnyöket igénybevegyék.

(—) Piaci árak. A tegnapi temesvári hetipiacon a következő árak voltak: zöldborsó literje 9—10 lei, zöldbab kilója 4—6 lei, tök 7—10 lei, káposzta fejenként 5—10 lei, kelkáposzta fejenként 4—8 lei, saláta fejenként 1 lei, tölteni való paprika darabja 4—5 lei, hegyes paprika darabja 1—2 lei, sárgarépa csomója 1—3 lei, leveles zöldség csomója 1—3 lei, hagyma csomója 1—2 lei, uborka darabja 2—4 lei, gomba literje 8—12 lei, tojás darabja 1.80—2 lei, meggy kilója 7—10 lei, cseresznye kilója 16—25 lei, Péter és Pál alma kilója 14—15 lei, málna kilója 25 lei, ribizli kilója 20—24 lei.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—399.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

(=) A bányai gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: búza 540—570, tengeri 520, zab 620, napraforgómag 850 lei százaléknál. Kamilla-tea 46 lei kilónként, a piac csendes, üzletkötés alig van.

DELIHIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

SPORTESEMÉNYEK

Nagy siker jegyében zajlottak le a kis KK mérkőzések

A Kis Középeurópa Kupa első fordulóját megmutatta, hogy volt értelme ennek az új vándordíjnak, helyesebben a régi „nagy kupa” utódjának.

Az első forduló kettős mérkőzéseinek a következő nézőszámok voltak:

Belgrád 4000.
Zágráb 7000.
Szerajevo 8000.
Budapest 20.000.

Bucuresti 30.000.
Összesen tehát 69 ezer néző volt, ebből majdnem fele Bucurestiben.

Érdekes KK-hír, hogy amennyiben a Rapid kerülne a döntőbe, akkor elhalasztják egy héttel a döntőt, mert július 14-ikén Románia — Németország mérkőzés lesz és a Rapid játékosai közül többen válogatottak.

A Juventus, Unirea Tricolor és Franco Romana nem indulnak a B. osztályban

A labdarugószövetség felszólította az A. osztályból kiesett csapatokat, hogy július 6-ig közöljék, résztvesznek-e a bajnokságban. A cernauti Dragos Voda jelentette be elsőnek, hogy nem játszik a bajnokságért. Most a Juventus, az Unirea Tricolor, — az A. osztályból kiesett két egyesület — és a B. osztályos Franco Romana is közölték, hogy nem vesznek részt a bajnokságban.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Fiókület: Bul. Berthelot 10.

Amatőr szövetség felállítását javasolja Dombrovsky tábornok. Dombrovsky tábornok az Unirea Tricolor elnöke közbenjárt az Ország Öre parancsnokságánál, hogy kieszközölje az óbori csapat benmaradását az A. osztályban. Amennyiben a közbenjárásnak nem lenne meg a kívánt eredménye, a tábornok javasolni fogja amatőr liga felállítását, amihez valószínűleg az Ország Öre parancsnokság is hozzájárul.

Ma délután kezdődnek az atlétikai bajnokság versenyei

A bausági atlétikai liga ma és holnap, vasárnap rendez meg az ideai atlétikai bajnoki versenyeket, amelyek a Rapid-pályán kerülnek lebonyolításra. A versenyre az összes, atlétikával foglalkozó bausági egyesületek beneveztek és így népes mezőnyök lesznek az egyes versenyszámokban. Az atlétikai versenyek ma délután három órakor kezdődnek. Beléptidő nincs, mert az atlétikai liga ezzel is lehetővé akarja tenni, hogy a közönség minél nagyobb számban jelenjen meg a versenyeken.

Sporthírek minde n felől

Iuga Liviu dr. képviseli Romániát a kis KK-értekezleten. A kis KK-ban résztvevő országok szövetségeinek képviselői szombaton Belgrádban ülnek össze értekezletre. Az értekezleten Románia képviselőjében Iuga Liviu dr. jelenik meg.

Vasárnap lesz az első minősítő mérkőzés. A Crisana és a Franco Romana csapatai vasárnap játszóak le az első minősítő mérkőzést. Ez a mérkőzés Nagyváradon kerül lebonyolításra.

A magyar úszószövetség 1000 m-es hölgyszóversenyét Linhardt FTC nyerte 17 p. 09 m-es idővel.

Elhalasztották a Magyarország körüli körversenyt, amelynek ezen a héten kellett volna kezdődnie. A magyar belügyminiszter tiltotta be a versenyt, melyet most augusztusban rendeznek meg valószínűleg más útvonalon.

A Mures labdarugó csapata 5:1 (3:1) arányú győzelmet aratott az MTE—MSE egyesített labdarugó csapat felett. A Mures játékosainak soraiban küzdött Kovács I. is, a ploesti Tricolor csapatára. Az első gólt az egyesített csapat részéről Rátz lőtte. A Mures góllövői Szász (3), Incze II. és Kovács voltak.

A pehelysúlyú hivatásos ökölvívó világbajnokságot az amerikai Harry Jeffra nyerte meg, aki a Baltimoreban rendezett versenyen Joe Archibald eddigi világbajnokot pontozással győzte le.

Az Egyesült Államok kártalanítási akarja a finn olimpiai bizottságot. Ismeretes, hogy Finnország a múlt esztendőben nagyszabású előkészületeket tett a világ olimpiász megrendezésére vonatkozóan. Az előkészítési munkálatok négy milliárdot emésztettek fel. Hoover volt amerikai elnök javaslatára Finnországot kártalanítani fogják.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATAI:

Szombaton, június 29-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:
Belvárosban a Str. 10. Mai 5 szám alatt levő Blumberg gyógyszer-tár.
Gyár városban a Dacilor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszer-tár.
Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszer-tár.
Józsefvárosban a Bratianu uccában levő Diana gyógyszer-tár.
Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Ujksodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hirdessen a Déli Hírlapban

TRÓNUSDONTÓ BALETTCPÍÓ

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: KUN-BÁN ANDRIS

16

— Gyere át ágyamba, beszéljünk kicsit.
Azonnal felkeltem. Lábamra nem vettem papucsot, hanem mezítláb tettem meg a néhány lépést a szoba másik oldalára. Földig érő hálóingem hűvös vászna menés közben odasimult a bokámhoz. Nehány pillanat múlva Rosalie mellett feküdtem.

Szorosan egymáshoz simultunk, ölelkezve sutogtunk.

— Liane, — kezdte Rosalie fojtott hangon — apád nem betegség következtében halt meg.

— Hanem hogyan?
— Apám nem mondta el neked?
— Egyetlen szóval sem.

— Ugyilátszik, egyelőre nem akarnak még jobban megszorítani. Az a véleményük, hogy amugyis eléggé súlyos a csapás, amely téged ért. Az igazság az, hogy apád párbajban vesztette el életét.

Nagyon megrémültem ennek hallatára.

— Csak nem talán James hadnagy hívta ki apámat párbajra azért, amiért megtagadta tőle a kezemet? — kérdeztem ijedtem.

— Nem, nem, — nyugtatott meg Rosalie, — apád vére nem tapad James kezéhez. Különben is apád Indiában halt meg, James pedig itt van Bathban.

— Hát ki ölte meg?

— Charles Fitz-Underwood kapitány lőtte őt agyon. Tudod, hogy ki ez?

— Tudom. James hadnagy nagybátyja. Azt is tudom, hogy annak idején boldogult anyám a kapitány kedvéért hagyta el apámat.

— Igen, úgy van. Hallottam, amint apám erről beszélt anyámmal.

— Apám éveken keresztül nem tudta, hogy ki

volt a szöktető. Tragikus körülmény, hogy a véletlen folytán éppen James hadnagytól kellett a kapitány nevét megtudnia.

— És amikor megtudta, — vágott szavaimba Rosalie — azonnal Keletindia utazott, hogy ott felkeresse Fitz-Underwood kapitányt és bosszút álljon, amiért a feleségét elcsábította. Miután tudta a nevét és a rangját, Indiában nem volt nehéz rátalálni a kapitányra. Kihívta pisztolypárbajra. A párbaj úgy végződött, hogy a golyó éppen annak az életét oltotta ki, aki sértett fél volt.

Megeredtek a könnyeim és nedvessé tették a párnát. Sokáig feküdtünk szótlanul, egymást átölelve.

Ismét Rosalie volt az, aki beszélni kezdett: — Fivérem, Alfred, azt mondta nekem, amikor az esetről velem beszélt, hogy ha neked, Liane, bátyád, vagy férjed volna, akkor most annak kellene Fitz-Underwood kapitányt kihívni. Most már nemcsak anyád elszöktetése, hanem apád ártatlan halála is bosszút kíván.

Nem feleltem Rosalienak. Még egy darabig ott maradtam mellette, azután megcsókoltam és visszamentem saját ágyamba.

Azonban még sokáig nem jött a szememre álom. Apám végrendeletének záradéka jutott eszembe. Az volt a kívánsága, hogy a halála után nagykorú legyek és saját magam határozzak sorsom fölött.

Apám nem adta beleegyezését a James hadnaggyal való házasságomba. De mivel most már a magam ura vagyok és apám végakarata értelmében is azt tehetek, amit akarok, feleségül megyek James Oliverhez.

Lesz tehát férjem, akinek kötelessége megboszúlni szülőim családi boldogságának feldúlását.

Ezzel a szilárd elhatározással azután elaludtam.

19.

Bath, 1837. július.

— James hadnagy már tudja, — szölt ma délután Rosalie, — hogy itt vagy nálunk. A fivérem által kérdezeti, nem haragudrál-e, ha meglátogatna?

Ugyanabban a lugasban ültünk, amelyben a múlt évben a hadnaggyal megismerkedtem. Élénken emlékeztem arra a szép délutánra.

Amióta Brúcéékhez költöztem, minden percben arra gondoltam, hogy mikor fogok James hadnaggyal találkozni. Leányos szemérem azonban nem engedte meg, hogy érdeklődjem felőle, akár a legjobb barátnőmnél is.

Gondoltam, hogy Bruce Alfréd utján majd megtudja, hogy már nem vagyok a leánynevelő intézetben és hogy már nem gyámokodik senki fölöttem és így nincs senki, aki a vele való találkozást megtilthatná.

Most bekövetkezett, amire vártam.

Rosalie kérdésére azonban nem adtam egyenes választ, hanem én is kérdeztem:

Nem lesz feltűnő, hogy most egyszerre eljön hozzátok? Mindenki tudni fogja, hogy ez kizárólag az én kedvemért történik.

Amde Rosalie megnyugtatót:

— Látogatása éppenséggel nem lesz feltűnő. Bejáratos a házukba, mert időnkint eljár a fivéremhez, akivel barátságot tart fenn. Szülőim ugyan tudják, hogy apád ellenezte a vele való találkozást és levelezésedet, azonban bizonyára most nem emelnek majd semmi kifogást az ellen, hogy részvétét fejezze ki neked.

Megbízom Rosalie, tudassa Alfred utján James hadnaggyal, hogy várom.

20.

Bath, 1837 július 6.

Reggeli után újságotla Alfred:

— Tegnap este beszéltem James hadnaggyal. Ma délből tiszteletet teszi.

Nem válaszoltam, minttha a dolog nem is engem érdekelt volna elsősorban.

Felszaladtam a lányszobába és egész délelőtt azzal voltam elfoglalva, hogy a hajamat igazgattam. Próbálgattam, hogy vajjon milyen frizura áll legjobban a fekete gyászruhámhoz.

Éppen olyan fésülködést végeztem be, amelyen véleményem szerint a legkevésbé volt sikertűlni mondható, amikor berobogott Rosalie és lélegve szölt:

— Gyere azonnal a szalónba, Liane, itt van James.

(Folytatjuk)

Selvem, szövet és papir készül kukoricaszárból

Egy magyar mérnök pótanyag-kutatásai

Budapestről írják: „Nyersanyag!” — ennek a szónak különös varázsa van ma a gazdasági életben. Országok léte függ vele össze. A nyersanyagok lelőhelyétől elvágtott országok már az európai háború megkezdése előtt a szakemberek százait állították munkába, hogy a külföldi nyersanyagokat belföldön található egyéb anyagokkal pótolják és így önellátásra rendezkedhessenek be.

A pótanyagkutatás terén egy fiatal magyar vegyészmérnök, Jánosházy Imre hosszú évek után olyan eredményt ért el, amelynek jelentőségét már az egész nemzetközi gazdasági világ is elismerte. Új eljárásával a Magyarországon bőven termő és eddig majdnem hasznavehetetlen

kukoricaszárból cellulozét, papírost és műrostot lehet előállítani, vagyis műselyem, férfi és női ruhaszövet készíthető — és mindez a kukoricaszárból!

ÚJ MEZŐGAZDASÁGI IPAR

Felsőbádpusztai kísérleti telepén kerestük fel a kiváló feltalálót. Az épület, amely egy nagy gyár miniatűr mása, kukoricaföldök közepén van. Maga tervezte és építtette.

Kérdésünkre elmondja, hogy most jött haza Németországból, ahol tanácsát kérték ki az ottani szakemberek. Különböző államok érdeklődnek eljárása után, gyáralapítási tervekkel keresik fel, de ő itt akarja hasznosítani tudását, hazájában.

— Magyarországon felbecsülhetetlen eredményeket lehetne elérni a kukoricacellulose gyártásával! — mondotta. Kukoricatermelésünk tíz százalékát feldolgozhatnánk, anélkül, hogy a

negyven millió pengő értéket jelentene az országnak. Új mezőgazdasági ipart lehetne teremteni Magyarországon, ami nemcsak saját szükségletünk fedezését biztosítaná, de maradna még kivitelre is.

IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI GYARAPODÁS

— A pótanyag-kutatás terén sok mulasztást kellene pótolnunk.

Azok az államok, amelyek elől elarultak a nyersanyag-források és önellátásra szorítottak, az idejekorán megkezdett kutatómunkával óriási eredményeket értek el.

Az olaszok például a növénykísérletek egész sorát végezték, hogy az egyik legfontosabb nyersanyag, a cellulose előállításához szükséges növényféléseket megtalálják hazájukban.

Nálunk a kukoricaszártermés biztat a legtöbb kilátással. Ezért én ezen a téren folytattam kutató munkát és mondhatom, nemzetgazdasági szempontból hatalmas eredményt érhetnénk el. A kukoricacellulose gyártásával nemcsak ipari eredményeket érünk el, de kukoricatermelésünket is fokozhatnánk. Ugyanis a kukoricaszár a papírgyártáson kívül műrostcellulose, a gyapjú alapanyagára is alkalmas.

Eljárásom szerint a ruházati cikkek nyersanyagát majdnem teljes mértékben itthon is előállíthatjuk.

Ezzel nemcsak munkát adnánk sok magyar dolgozóknak és a válságos időkben fedezni tudnánk szükségletünket, hanem ezeket a közszükségleti cikkeket, — mint a műselyem, férfi és női ruhaszövetek — olcsóbbá és széles néprétegek részére is könnyebben hozzáférhetővé tehetnénk.

RÁDIÓ

SZOMBAT, JÚNIUS 29.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, értrend, egészségügyi tanácsok. 12.10: Az első gárda tüzérezred zenekara. 12.50: Mandolin négyes. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió zenekara. 14: Hírek. 14.20: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15: Közlemények. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Színházi és filmkrónika. 19.16: Az első gárda tüzérezred tánczenekara. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Előadás. 20.20: Stefanescu Goanga énekel. 20.45: Hírek. 21.05: A rádió postája. 21.20: Szórakoztató és tánczene. 22.10: Hírek, sporteredmények. 22.30: A tánczene folytatása. 23: Könnyű zene hanglemezzel. 23.45: Francia, német angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 9: Ébresztő, hanglemek. 9.45: Hírek. 11: Róm kat. istentisztelet. 12.15: Gör. kat. istentisztelet. 13.20: Időjelzés. 13.30: Az Operaház zenekara. 14.45: Hírek. 15: „Arató nóták” Utry Anna és László Imre énekszámai cigányzene kísérettel. 16: Harsányi Gizzi meseórája. 16.30: A Weidinger szalonzenekar műsora. 17.30: „Erdélyi pillanatképek” Sz. Szappanos Gabriella felolvasása. 18: Hírek. 18.15: Heinemann—Jazz. 18.45: Rádió a rádióról. 19.15: „Nyilik a rózsza”. Hangfelvétel, összeállította Gecső Sándorné. 19.35: Hanglemelműsor. 20.15: Hírek. 20.25: „A fülemüle” Arany János költeménye, elmondja Bodnár Jenő a budapesti Nemzeti Színház tagja. 20.40: Sporteredmények. 20.55: „Nyár a Balatonon”. Hangképek a Balaton életéből. Irta és összeállította Csanády György. 22.40: Hírek, sport-hírek. 23.10: Táncképek. 24: Hírek német, angol, olasz és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.15: Melles Béla zenekarának műsora. 17.30: Magyar szerzők egyházi művei. 18.45: Mezőgazdasági félóra. 19.45: Klenka János dr. felolvasása Beyreuthról. 21: Hírek. 21.25: Hanglemek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 23—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Oktatás

Német órák gyors eredménnyel, havi 150 leiert IV., Str. Bratianu 7. I. em. 6. ajtó. 1104

Alkalmazás

Alkalmazást találhat három inas. Egy műszerész, egy szobafestőmester és egy cipész mester inast keres. Érdeklődni lehet a Magyar Népközösség irodájában délelőtt 9—1 és délután 4—7 óra között. 1110

Fiatall szobalány szakácsnő mellé felvétetik. II., Str. Petre Tegle 1. ajtó 3. 1208

Allási keres

Irodakaritást, mosást, vasalást vállalok. Munkás-telep Str. Batania 47. 1101

Lakas

Szép nagy bátorozott uccai szoba, különbejárattal és fürdőszoba használatra kiadó. I., Str. Paris 3. ajtó 2. 1115

Adas-velel

4 kerekű kézikocsi jutányosan eladó. III., Bulev. Eroilor dela Tisa 55. 1107

Régi járgányos kis cséplőgépeket keres megvételre Rohlik Timisoara IV., Str. Pop de Basesti 14. 1112

Fajkutyák (máltai selyem pincsik) 10 hetesek olcsón eladók. Niklász III., Str. Ulpia Traian 26. 1114

Méhkaptárak háromszakaszos anya nevelő ládák eladók. IV., Str. Filomela 12. 1111

Traktorok: Hanomag, Hart-Parr. Kasse és Ford, továbbá elevátorok, cséplők, magánjárók, daráló henger székek és herefejtők azonnalra kaphatók. Kedvező feltételek. Ing. Schedivetz IV., Str. Bratianu 39. 1106

Calimanesti. A Cozia szálloda felkéri az i. t. vendégeket szíveskedjenek szobáikat idejében megrendelni. 396

Ház 3—4 szobával, mellékhelyiségekkel, nagy kerttel 1/2—2 hold, öszre, több évre bérbe kerestetik. „Megbízható bérlet” 1116

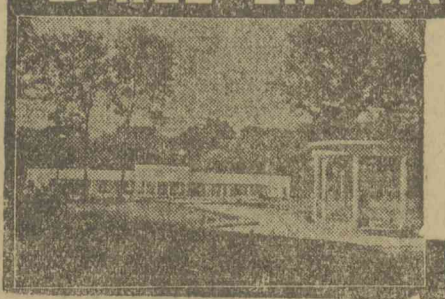
Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Nőmesterméket, Nőm-teliszappant és Nőm-pudert, három színdben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sasok” az Arany Szaryas épületben I. Piata I. C. Bratianu.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat. Szezón: május 1-től október 15-ig

VESEK

régiségeket, szőnyeget, ezüsttárgyakat, ékszer, könyvet, bélyeggyűjteményt „ARTA” Anticar, Str. Alba Iulia 5.

Bérbeadnám

bármilyen, gyár, ipartelep céljaira, nagyváradi 20 éve fennálló hentesüzememet gépekkel felszerelve, hozzátartozó bevezetett üzlethelyiséggel, amely országút mentén a város legforgalmasabb helyén fekszik, esetleg istállókkal, raktárakkal, jégveremmel, lakással és udvarral. Cím a kiadóban.

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

Waltrich

iodrász

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok 1—2—3—6 villamos megállójánál.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban